

איך מתמודדים עם חולי
דמנציה ואילו פלאים יכולה
לחולל בהם המוזיקה?
// חנה קטן

אתגרת

בשבע 1047 | י"ב בסיוון תשפ"ג, 01.06.23

עיתונאי, אברך, חסיד גור,
מתנחל: אהרן גרנות מחבר
בסיפור חייו קצוות לא שגרתיים
// עניין אישי, יוסף ארנפלד

החינוך במקום הראשון

בניגוד לכל הציפיות נבחרו לוי ומיכל
הלפרין מכפר חב"ד לזוג ההורים
המנצח בדוקוריאליטי 'מבחן ההורים
הגדול' בקשת 12, לאחר ששיטת החינוך
הדתית־חרדית שלהם הוכתרה כטובה
ביותר. בריאיון בלעדי ל'בשבע' מספרים
השניים על הלבטים והחששות שהיו
לפני הצילומים, וגם על החיבוק המפתיע
שמעניק להם הרחוב החילוני

// רבקי גולדפינגר

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

סולם גרשון

מאה שנות הרב אדלשטיין זצ"ל. פרידה

הרב אדלשטיין
מעביר את שיעורו
היומי במחלקת
טיפול נמרץ, יום
לפני פטירתו

1 הדבר שהכי ריגש אותי בביקור בביתו הצנוע של הרב גרשון אדלשטיין - חוץ מהרב עצמו - היה תמונה ממוסגרת של החזון אי"ש ותחתיה כיתוב בכתב יד: "החזון אי"ש שליט"א". החזון אי"ש נפטר בשנת תשי"ד (1953), לפני כמעט 70 שנה, אבל בבית של הרב אדלשטיין הוא עדיין שליט"א, עדיין חי. הוא חי קודם כול כי התמונה הזאת, מן הסתם כמו עוד רהיטים בבית הסגפני הזה, נמצאת שם עוד מהשנים שהחזון אי"ש היה חי. אבל בעיקר הוא חי כי בעל הבית (תואר מוזר משהו לר' גרשון אדלשטיין, שכל כך לא מתחבר עם בעלות על משהו חומרי) עדיין חי יום את החזון אי"ש, רבו הגדול. האיש שבזכותו הוא נמצא כאן, על הגבעה הזאת בבני ברק, ומלמד דורות של תלמידים צעירים, כבר כמעט שמונה עשורים. אלמלא החלטת החזון אי"ש היה הרב צבי יהודה אדלשטיין, רבה של המושבה רמת השרון, ממשיך ללמוד בבית עם שני בניו: גרשון ואחיו הצעיר יעקב. ללמוד בבית, כמו שהם עשו בעיירה שומאייץ ברוסיה של שנות ה-20, כי בתי הספר היו של היבסקציה, ומי שהלך אליהם שכח את יהדותו והתבולל. לכן אמא שלהם, הרבנית מרים, זיפה את גילם בשלוש שנים, כך שלא יהיו מחויבים בחינוך ממלכתי, והם למדו תורה שנים בסתר מאימת השלטונות.

הם היו ממשיכים ללמוד בבית, כמו שעשו לאחר שעלו לארץ בזכות הסרטיפיקטים, אותם אישורי עלייה שארגן להם הרב הראשי לארץ ישראל, הרב אברהם יצחק הכהן קוק, והתיישבו ברמת השרון של שנות ה-30. גם כאן מערכת החינוך לא חניכה לשמירת תורה ומצוות. אבל כאן זאת כבר לא הייתה היבסקציה. ברוך ה', אף אחד לא אסר עליהם ללמוד תורה.

ביום הראשון להגיע למושבה הלכו האחים אדלשטיין לאחד הפרדסים והשיגו ארגוני תפוזים ריקים. מהחומר הזה הם בנו את בית המדרש הארצישראלי שלהם. שני הילדים הפכו את ארגוני התפוזים לכיסאות וגם לסטנדרים (דמיינו את המתקנות, דמיינו את הריח). כשסיימו לבנות, אביהם, שהביא איתו באניה מרוסיה, כך אחד של גמרא שבו למדו כל הדרך, אמר להם: "הולכים לבית הכנסת, להביא מסכת בבא קמא. עכשיו, בארץ ישראל, אפשר ללמוד עם יותר מגמרא אחת. עכשיו אפשר ללמוד טוב יותר". יעקב בן השמונה צעד ברחובות המושבה הצעירה עד לבית הכנסת גאולת ישראל, ביקש את רשות הגבאי ואז ניגש לארון הספרים ונטל שני כרכים של בבא קמא בהשאלה. בראיון שערכנו איתו לספר זכרונותיו 'סולם יעקב', הוא סיפר שבאותם רגעים ראשונים בארץ נחרט בו ובאחיו הגדול גרשון, מה עיקר ומה טפל, מה קודם למה. נכון, אין מיטות ורהיטים, אבל קודם כול - ללמוד: "אבא לא היה מדבר הרבה, אבל המעשים שעשה היו הלימוד הכי טוב. זה עשה עליו רושם גדול. ראינו מה הם סדרי העדיפויות הנכונים, מה סולם הערכים. לפני כיכר לחם, לפני כל הסיפורים הרבים והמתנששים שעוד יגיעו בימים הקרובים - צריך גמרות בבית. כזאת שמחה הייתה לנו, שיש לנו שלוש גמרות!".

הרב אדלשטיין האב למעשה הקים לבניו "הום סקול" וישב ולמד איתם בבית עד שהגיעו לגיל 18 ו-19 (למעט תקופה שבה למדו בשיבת לומז'ה בפתח תקווה, אך שבו ללמוד איתו בבית לבקשתו). לו היה הדבר תלוי בו ככה זה היה ממשיך, אבל החזון אי"ש הכריע שהגיע הזמן לצאת ללמוד בשיבה. איזו? הישיבה החדשה שזה עתה קמה בבני ברק. היו בה שישה תלמידים, כולל האחים אדלשטיין. קראו לה ישיבת פוניב'.

גרשון אדלשטיין נכנס אליה בחורף תש"ד (1944) כבחור צעיר. עד מהרה הטיל עליו מייסד הישיבה והעומד בראשה, הרב יוסף שלמה כהנמן, את המשימה ללמד. ולא סתם ללמד, אלא תלמידים צעירים, פליטי שואה, על כל המשתמע מכך. אלה היו תלמידיו הראשונים. והוא המשיך ללמד באותה ישיבה את אותה תורה כ-80 שנה, עד יומו האחרון השבוע, בגיל מאה וחודש.

2 וכשאני אומר "עד יומו האחרון" - אני מתכוון ליום האחרון ממש. הרב אדלשטיין אושפז במרכז הרפואי 'מעייני הישועה' בליל חג השבועות לאחד שחש בקוצר

הרב אדלשטיין אושפז בליל חג השבועות. במהלך הלילה חלה הטבה במצבו והוא ביקש להתפלל במניין את תפילות החג. ביום החג ובשבת שלאחריו ישב הרב ולמד בחדרו, עם הסטנדר והכיסא שלו שהובאו לחדרו שבבית החולים. למחרת, ביום ראשון בבוקר, הוא ביקש למסור את השיעור היומי הקבוע שלו. באישור הרופאים הוא התיישב להכין את השיעור, וכדרכו העלה את הדברים על הכתב. לקראת הצהריים נכנסו לחדרו ה"משיבים", אותם אברכים שתפקידם בימים כתיקונם לחזור עם התלמידים על השיעור אחרי מסירתו. הפעם הם הגיעו כדי לשמוע את השיעור היומי ולהעביר אותו למאות התלמידים בשיבה. הם ישבו מול הרב ושמועו, אבל בלי לשאול שאלות ולהקשות קושיות, מחשש שההתלהבות בלימוד תפגע בבריאותו הרופפת של הרב.

נשימה. במהלך הלילה חלה הטבה במצבו והוא ביקש להתפלל במניין את תפילות החג. ביום החג ובשבת שלאחריו ישב הרב ולמד בחדרו, עם הסטנדר והכיסא שלו שהובאו לחדרו שבבית החולים. למחרת, ביום ראשון בבוקר, הוא ביקש למסור את השיעור היומי הקבוע שלו. באישור הרופאים הוא התיישב להכין את השיעור, וכדרכו העלה את הדברים על הכתב. לקראת הצהריים נכנסו לחדרו ה"משיבים", אותם אברכים שתפקידם בימים כתיקונם לחזור עם התלמידים על השיעור אחרי מסירתו. הפעם הם הגיעו כדי לשמוע את השיעור היומי ולהעביר אותו למאות התלמידים בשיבה. הם ישבו מול הרב ושמועו, אבל בלי לשאול שאלות ולהקשות קושיות, מחשש שההתלהבות בלימוד תפגע בבריאותו הרופפת של הרב.

בכתבה שהתפרסמה השבוע ב'ידיד נאמן', תחת הכותרת "מישיבה של מטה לישיבה של מעלה", מתוארים לפרטי פרטים הרגעים האלה במחלקת טיפול נמרץ: "הם נוכחו לראות בעליל כי למרות חולשתו של החומר, הרוח איתנה ונושבת ורק הגשמה מדברת, משל היו הגוף והנפש של שני אנשים נפרדים. למחרת, בשיעור של יום שני, כבר הייתה הסכמה רפואית שאפשר לשאול ולהתווכח. הכבשן התלמודי החל להתחמם ומרן צוק"ל שקל וטר, ורוחו סערה. השיעור נאמר באותם בהירות, צלילות ועומק העיון שבהם נאמרו השיעורים בשנים האחרונות. גם כששעון הגוף כבר תקתק בקצב שאין ממנו מנוס - הוא לא יכול היה למנוע את צלילות הראש לאורך הזמן האמיתי, שבו אין לשום טרדה דריסת רגל. מרן שקע בעומק העיון, עם המפרשים, ראשונים ואחרונים, וכשהעקוב היה למישור, עלתה על פניו נהרה".

3 השיעור נמשך כרבע שעה. מסכת סנהדרין דף ו' עמוד א'. הסוגיה עוסקת בדינו של דיין שטעה. למרות ש"דינו דין" ו"מה שעשה עשוי", הוא צריך לשלם. כיצד מסבירים את הסתירה הזו? הרב אדלשטיין, מחובר לצינור חמצן, דיבר בלהט, אם כי בקול חלש. הוא הביא ראיות ממסכת בבא קמא, מסוגיית "הפקיר שורו", ועיין ביחד עם התלמידים בסוגיה של "המוכר שטר לחברו וחזר ומחלו - מחול".

בשעות הצהריים של יום שני שוב נכנסו התלמידים אל החדר. "מרן ישב על הכורסה הרפואית, לבוש בבגדיו וענוב בעניבה - כדרכו, לכבוד התורה, לכבוד הגמרא הקדושה", הם שחזרו השבוע. "הוראת הרופאים הייתה שהפעם אפשר לשאול שאלות, לכן לא פחדנו לשאול. תוך כדי הלימוד לא היה נראה שקשה לו, למרות שהגוף כבר לא קיים והנפש והרוח בלבד הם המדברים. מרן היה נראה שרוי בתכלית האושר כשהוא שוחה במעמקי העיון, בצלילות הדעת, בהיקף כל הסוגיות".

הרב המשיך ללמוד וללמד את אותה סוגיה בעיון: האם החיוב של הדיין שטעה לשלם הוא בגלל דיני מזיק, או מהלכות "דינא דגרמי"? הוא הביא את דברי התוספות במסכת סנהדרין דף ל"ג ובמסכת בבא קמא דף ק', והוכיח מדבריהם שכשיטת הרא"ש והתוספות, שניהם סבורים שהדיין חייב כמזיק גמור, ולעומת זאת, שיטת הרי"ף והרמב"ם שהוא חייב רק מצד דינא דגרמי. ואחרי שהרחיב הוא קצת אמר: "עד כאן הכנת". והשיעור הסתיים.

4 למי שמצטרף אלינו זה עתה, נזכיר שאנחנו מדברים על אדם בן למעלה ממאה, שיושב מחובר לחמצן בחדר טיפול נמרץ, וממשיך לחדש חידושי תורה. לו היה מדובר באדם רגיל, נדמה לי שגם אילו היה אומר רק "בוקר טוב" זה היה מרגש. בעצם, אם הוא רק היה חי זה היה מרגש.

אבל הרב אדלשטיין זה סיפור אחר. בסיום השיעור שאל אותו נכדו ועוזרו, מוטי פאלי, אם הוא רוצה לומר גם דברי חיזוק לתלמידים. ר' גרשון שתק לכמה שניות ואמר בשלווה ובחצי חיוך: "עכשיו אני הרי צריך חיזוק...". התלמידים יצאו והרופאים נכנסו. בשעות אחר הצהריים של יום שני עוד העבירו אל החדר שאלות דחופות שציפו להכרעת הרב. הוא ענה עליהן. הוא גם לא וויתר על החברותא עם נכדו, כמדי יום. הם למדו שלושה דפים במסכת נדרים בפרק "נערה המאורסה".

יום שלישי בבוקר. הרב התפלל בהשכמה כדי שיסיפק להכין במתנות את השיעור. הוא שכב על המיטה וכתב בראשי פרקים

ערים?

לקוחות לאומי, בשבועות האחרונים פנינו אליכם במגוון דרכים והצענו לכם להעביר לפיקדון נושא ריבית סכומים ששוכבים בחשבון העובר ושב ואינם נדרשים להתנהלותכם השוטפת.

חלקכם נעניתם לפניותינו וכבר נהנים מריבית על הכספים הללו. עם זאת, חלק מכם טרם נענה, ולכן כספיקם עדיין אינו נושא ריבית.

בהמשך לדבריו של נגיד בנק ישראל, פרופ' אמיר ירון,
**אנו קוראים לכם - שוב - להעביר כספים
 שאינם נדרשים להתנהלותכם השוטפת
 לפיקדון נושא ריבית.**

אנו מציעים מגוון רחב של פיקדונות בריביות אטרקטיביות. שיעורי הריביות ותנאי הפקדונות מפורטים באתר הבנק ובאפליקציה.

בימים הקרובים יקבלו כל הלקוחות הרלוונטיים הודעות נוספות מאיתנו לצורך העברת כספים לפיקדונות.

פנייה לבנק להעברת כספים לפיקדון נושא ריבית ניתן לבצע בצורה נוחה באפליקציה, באתר או באמצעות פנייה למוקד הטלפוני במספר: *5522

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

על פתק את המשך השיעור, שאותו תכנן להעביר לתלמידיו בצהריים. ואז, במפתיע, המצב הידרדר, ויצאה נשמתו באחד. כלומר, במסכת סנהדרין דף ו' עמוד א'.

5 לא זכיתי להשתתף באחד מאלפי השיעורים בעיון שהעביר הרב אדלשטיין בישיבה במהלך השנים. אבל זכיתי גם זכיתי לקרוא, כמעט מדי שבוע, את תמלילי שיחות המוסר השבועיות שלו, שהוציאו תלמידיו בעלון שבועי. בראש הדף, לצד שמו של העלון - 'דרכי החיזוק' - הופיעו באופן קבוע דברי חז"ל במסכת ברכות: "ארבעה צריכין חיזוק, ואלו הן: תורה ומעשים טובים ותפילה ודרך ארץ. רש"י: שיתחזק בהם תמיד בכל כוחו".

האמת? לא רק הכותרת הייתה עם מדרש קבוע, אלא בשיחה עצמה היו מדרשים די קבועים. אני זוכר שבהתחלה, כשגיליתי את העלון הזה, חשבתי שאולי הדפיסו בטעות את השיחה של השבוע שעבר. הכרתי את הנושאים, את הרעיונות, את החיזוקים מהעלון הקודם. אבל לא. בדקתי את התאריך. זאת הייתה שיחה חדשה. נכון, היא לא חידשה הרבה, אבל מי אמר שצריך לחדש הרבה? מה, זה עיתון, שממציאים בכוח אייטמים חדשים? אנחנו פה בשיחת מוסר, בסדנה לעבודה עצמית, שמטרתה להפוך אותנו לאנשים טובים יותר. או אפילו קצת יותר. אז אנחנו ממשיכים באותן נקודות, שבוע אחרי שבוע. ומה הן הנקודות? בין אדם לחברו. בין אדם לאשתו. בין אדם לילדיו. בין אדם לקביעת העיתים לתורה שלו.

6 לימוד מוסר הוא עניין רגיש, אפילו קצת מסוכן. כמו שיש שיחות שמחזקות אותך, יש גם שיחות שמחלישות אותך, וצריך לדעת להיזהר מהן. יש דרשים שאתה שומע את הרעיונות שלהם - והם יכולים להיות מאוד מוצלחים, רהוטים, מעניינים, מחדשים - אבל בשורה התחתונה אתה יוצא מהשיחה שלהם יהודי פחות טוב ממה שנכנסת. אתה נכנס לחרדה, לעצבות, או גרוע מכול: לייאוש.

השיחות של ר' גרשון תמיד היו מחזקות ומעודדות. וזה הפליא אותי בכל פעם מחדש. הוא הרי היה ראש ישיבה ליטאי, כבד ראש, חניך תנועת המוסר התובענית. ויותר מזה: גם בתוך עולם הישיבות והמוסר, אנחנו מדברים על אדם ששייך לא לדור הקודם, אלא לכמה וכמה דורות אחורה. הוא יליד תרפ"ג (1924). גדל והתחנך בעולם של מושגים חינוכיים אחרים לגמרי. זה הדור של החפץ חיים. של הסבא מסלבודקה. של רבי ירוחם ממיר. וחץ מזה, הוא אדם שבאופן אישי מנהל אורח חיים וסדר יום כל כך תובעני, כל כך סגפני, כבר מאה שנה. מה הוא יודע על ההתמודדויות של היום? אז שיעורי גמרא בעיון, זה כן. אבל מוסר? מידות? ענייני חינוך? מה לו ולעולם החינוך של ישראל 2023?

אבל כן. מצד אחד הוא היה מלאך ה' צבקות, אדם שכל כולו רוח, כל כולו קדושה ופרישות מענייני העולם הזה, ומצד שני הוא היה "נורמלי", סליחה על המילה. כל כך נורמלי. מתון. נינוח. מאה שנים של נינוחות. ומתוך אותה נינוחות הוא הסתכל על הצעירים בני ה-17 שהוא לימד, ובכלל על הדור שלנו, והבין שצריך לדבר אליו אחרת.

7 כולם התרגשו השבוע, ובצדק, מהיחס שלו לנוער מתמודד. אבל גם היחס שלו לתלמיד הישיבה הרגיל, ובכלל ליהודי שומר המצוות הרגיל, היה מפליא. אני זוכר שהופתעתי בכל פעם מחדש לקרוא את דבריו בשיחה על כך שחשוב ללמוד דווקא ספר מוסר שמעניין אותך. סליחה, יש רשימה של ספרי מוסר שהם חובה לכל תלמיד ישיבה. יש משנה סדורה. מה זאת אומרת מה לומדים? מה שחייבים ללמוד! אבל אצלו זה היה כל כך אחרת. הוא אמר שכמו שהטבע האנושי הוא שאדם רעב ללחם, כך הטבע האנושי הוא שאדם רעב לתורה, מחפש ללמוד מוסר. רק צריך לדאוג שהמוזון הרוחני יהיה טעים, אטרקטיבי. אחרת, מי ירצה לאכול?

זאת ועוד: יכול להיות שאל ספר המוסר שמתאים לך תגיע בכלל במקרה. הוא הביא את דברי רבו, הרב דסלר, על אדם שנמצא באיזה מקום וממתין למישהו, "וכיום בחדרי ההמתנה מונחים ספרים, כמו ספרי מוסר ודברי תורה. והוא פתח איזה ספר

צילום סלולרי: ידידיה מאיר

תמונת החזון אי"ש בבית הרב אדלשטיין

החרם הספונטני הזה ביטא, ועדיין מבטא, את האהבה וההערכה הגדולה של חלקים גדולים בגוש המאמין לרב אדלשטיין. הוא אולי לא שמע על ההפגנה, אבל הציבור לא היו מוכן למחול על כבודו

שהיה מונח, ונפתח לו בדף שיש בו דבר המעורר אותו, ואם לא היה פותח את הספר הזה הוא לא היה מתעורר - אז מן השמיים נפתח לו בדיוק בדף שכתוב בו דבר שמעורר אותו לפי טבעו. וזוהי אתערותא דלעילא, שמן השמיים נתנו לו התעוררות!".

8 אבל על דבר אחד הוא לא התפשר: על עצם הקביעות היומית בלימוד מוסר. להקדיש זמן בכל יום לתיקון המידות. זאת מורשתו החינוכית. זו צוואתו. ואני מקווה שיקומו מיזמים לזכרו שיקדמו את העניין הזה. הוא דיבר המון על תפילה, ונהג לומר שכל תפילה מועילה, אבל בעיקר בעיקר - תפילה על רוחניות. לבקש מהקב"ה להיות יהודים טובים יותר. לבקש להיות מחוברים יותר לתורה ולמצוות. לבקש על הילדים שלנו. על המידות שלהם. זה תמיד עובד.

בלי גזומה: אני לא חושב שהייתה שיחה אחת שהוא לא חזר בה על דברי רבי ישראל מסלנט: "בדוק ומנוסה שתפילה על רוחניות מתקבלת". ותמיד הוא הזכיר שבבקשות אישיות כאלה, מספיקה אפילו תפילה בלב. לא חייבים להזכיר את הבקשה בפה. הרי זאת לא תפילת שמונה עשרה או קריאת שמע שחייבים לומר בפה. הוא חזר שוב ושוב על כך שאדם שתורתו אינה אומנותו והוא עמל לפרנסתו - אם הוא מקפיד לקבוע עיתים לתורה, הדקות המעטות ביום נחשבות לו הרבה בשמיים. כי העניין כאן הוא לאו דווקא הכמות, אלא הקביעות בנפש.

ועוד נקודה שתמיד חזרה על עצמה בשיחותיו: החידוש משנה התודעה של הרמב"ם שאפשר לעבוד את ה' אפילו ב... שינה. איך? פשוט מאוד: לפני שהולכים לישון, חושבים על זה שהשינה היא כדי שיהיה לי כוח לעשות מעשים טובים. ואז השינה, שהיא הפעולה הכי פסיבית, הכי שב ואל תעשה, הופכת ממש למצווה. כל נחירה ונחירה תהלל קה. ואז הוא היה אומר: ואם בשינה כך - קל וחומר בפעולות ומעשים אקטיביים שאדם עושה. אם אני אוכל וחושב שזה כדי שיהיה לי כוח לעבודת ה' - אז האכילה הופכת למצווה.

9 בשבועות האחרונים עלה שמו של הרב אדלשטיין לכותרות בהקשר של מחאת השמאל פעמיים. פעם אחת בקריאה שלו לתושבי בני ברק, ערב פסח, שלא להתעמת עם המפגינים שבאו לעורר מלחמת אחים בבני ברק. "עם באשר קמו באחרונה", הוא כתב, "אנשים הרחוקים לדאבוננו מתורה

ומקיום מצוותיה, בדברי מצה ומריבה על יושבי אוהל, תלמידי הישיבות הקדושות, שהן הם מקיימי עולם - הננו בקריאה לכלל תלמידי הישיבות היקרים: רחקו מהם ומהמונם ולא להיכנס עמיהם בדברים בשום פנים ואופן, וחס וחלילה מלצאת לרחובה של עיר ולהשתתף בשום הפגנה. בימים אלו בהם יצאנו לחירות עולם, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, יוסיפו חיזוק בעמלה של תורה ובשקידתה". ההפגנה הזאת, שרבים העריכו (וקיוו?) שתגרום לאלימות וליד איש באחיו, הסתיימה בחלוקת צ'ולנט ובדמעות בשירת 'שלום עליכם'.

הפעם השנייה הייתה הפרובוקציה של עמר ברילב שהפגין מול ביתו של הרב אדלשטיין, וכל הסיפור עם אנג'ל. להערכתי הרב בכלל לא שמע על הסערה הגדולה. הוא בוודאי לא התייחס אליה פומבית. אבל החרם הספונטני הזה ביטא, ועדיין מבטא, את האהבה וההערכה הגדולה של חלקים גדולים בגוש המאמין לרב אדלשטיין. הוא אולי לא שמע על ההפגנה, אבל הציבור שמע גם שמע ולא היו מוכן למחול על כבודו.

10 בשיחה האחרונה שהוא מסר, ממש האחרונה, ביום שלישי שעבר, ערב חג השבועות, הוא דיבר על אלו שלא זכו לשמור תורה ומצוות: "ברוך ה', אנחנו עוסקים כל הזמן בתורה ובמצוות, אבל מה עם כל כלל ישראל? יש חלק מכלל ישראל שעדיין אין להם את השלמות הזו. ואין להם את האשריך בעולם הזה".

אני עוצר רגע את הציטוט מדברי הרב. מה הבעיה בלא לשמור מצוות? עולם הבא? גיהנום? לא. בראש ובראשונה "אין להם את האשריך בעולם הזה". וואו. והרב המשיך: "אנו מתפללים ומבקשים רחמים עליהם. מבקשים בלשון רבים, על כל כלל ישראל: 'השיבנו לתורתך', 'סלח לנו כי חטאנו'. וזה תלוי עד כמה הכוונה של כל אחד כשמתפלל על כלל ישראל. לפי הכוונה יש סייעתא דשמיא". ואיך אפשר, גם בשיחה האחרונה, בלי הדברים ההם של רבי ישראל מסלנט? רק שהפעם הם לא נאמרו על תפילה אישית על הרוחניות שלנו, אלא על תפילה על הרוחניות של כלל ישראל. "וכבר הזכרנו מרבי ישראל סלנטר שאמר כי בדוק ומנוסה שתפילה על רוחניות עוזרת, על עצמו וגם על אחרים. מי שמבקש רחמים על רוחניות - ואין צריך דווקא בנוסח התפילה, אלא אפילו תפילה בלב גם כן מועילה, כי ה' יודע מחשבות אדם, ואם אדם בליבו מבקש רחמים מהקב"ה שירחם עליו או על פלוני ופלוני ברוחניות - יש סייעתא דשמיא, גם על אחרים. ואומנם בדרך כלל על עצמו אדם מבקש יותר בכוונה, אך גם על אחרים אם אכפת לו. כמו שאם יש מישהו במשפחה שאכפת לו על הרוחניות שלו, הרי הוא מבקש מכל הלב עליו, ובדוק ומנוסה שתפילה כזו עוזרת. ורק לגבי דיני תפילה הרהור לאו כדיבור דמי וצריך להתפלל בדיבור, אבל לזכות לסייעתא דשמיא על ידי תפילה - גם תפילה בלב מועילה, וכפי שכבר סיפרנו מעשים שהיו בזה. ומן השמיים ירחמו שנוכח כולנו לכל העניינים ולקבלת התורה בזמן מתן תורתנו".

11 "ניצחו אראלים את המצוקים - משפט יפהפה שנאמר בשעת פטירתו של רבי יהודה הנשיא, הפך לקלישאה חבוטה", כתב השבוע בפוסט בפייסבוק מנחם נאבת, תלמיד לשעבר של הרב אדלשטיין. "בהספד על כל רב שנפטר מדברים בקול רועם על כך ש'ניצחו אראלים את המצוקים'. אבל כאן, בנוגע לר' גרשון, אני לא חושב שהייתה מלחמה בין האראלים למצוקים. לא הייתה דרמה ולא יכולה הייתה להיות. הוא חי את חייו הקצובים, בשיבה טובה, עד גיל מאה, וכשהוא הגיע לגיל מאה הוא פשוט הגיע לסוף, בשקט, בעקביות. לא היו אראלים ולא מצוקים, הם רבו במקום אחר בכלל. ר' גרשון נפטר בדיוק באותו קצב שבו הוא חי את מאה שנותיו, ביום עם מזג אוויר נעים, לא שרבי ולא סוער. יום נעים היושב באופן מוזר בין הסערה שלפניו לשרב שאחריו. כמו חייו. יש בכך הדר מיוחד. אדם שכל חייו היו סביב התורה ולימוד התורה וסביב חינוך תלמידיו. אדם שיום שגרתי של לימוד ושיעור בישיבה היה בשבילו שווה ערך לחלוטין ליום שבו הפגינו מתחת לביתו... ר' גרשון נפטר בן מאה. כל כך אופייני למי שהוא היה. בן ק' כבן כ', כפשוטו. בן מאה העביר את אותם שיעורים שהוא העביר בשנות העשרים לחייו. באותה הישיבה, באותן שעות, על אותם נושאים. בן מאה. מספר עגול ואצילי".

תנו מרחב לחיים החדשים שלכם

פרויקט קהילתי לבני 55+ ביישוב יד בנימין

דירה מרווחת במיקום מרכזי
על שמכם בטאבו (ללא פקדון)

קהילה פעילה ואיכותית
של אנשים טובים, כמוכם

מרכזי קניות, תרבות
ובריאות במרחק הליכה

בית כנסת ומרכז
מסחרי במתחם

אשר & more

אחוזת יונתן
חזון קהילתי חדש לבני 55+

יד בנימין מ.א. נחל שורק 072 - 3950738

www.ahuzatyonatan.co.il

אחוזת יונתן יד בנימין

חפשו
בגוגל:

אין חגיגה בלי קבוצה

במקום כלשהו בתאריך ספציפי! זוכר מה אמרת לי אז בטקס ההוא? גם אני. אז אין צורך לכתוב. נכון יא גרישה? מקווה לפגוש אותך בהקדם כדי להציף עוד זיכרונות. מה שלום ההורים? עדיין כאלה דואגים ואוהבים הא? כל כך מתאים להורים שלך גרישה! יאללה רק בריאות ועד מאה ועשרים. אוהב אותך!"

אתם מתארים לעצמכם את המבוכה של איתי מהצבא כשעדכנתי אותו בפרטי שההורים של גרישה נשארו בסנט פטרסבורג לפני נפילת מסך הברזל ושגרישה המסכן לא פגש אותם מאז שהיה בן שלוש. איתי מלמול משהו על בלבול עם חבר אחר והבטיח שיפצה את גרישה המתוק בהזדמנות הקרובה. יומיים לאחר מכן העסק התחיל להסתבך. אשתי ניגשה אליי ואמרה לי להנמיך ציפיות לקראת חגיגות יום ההולדת שלי כי "אין מצב שאני מרימה אירוע כמו רונית רוזן".

"מי זו רונית רוזן למען השם?" שאלתי.

"אשתו של גרישה, חבר שלך", היא הסבירה, "היא עושה לו אירוע וזריחה בראש הנקרה עם קריוקי ועניינים. משוגעת".

זה תפס אותי קצת לא מוכן.

"מאיפה את יודעת מה רונית מתכננת לגרישה?"

"חברה שלי מחשמונאים נשואה לחבר שלך רונן מגן ניצה. סיפרה לי שמתוכנן אירוע גדול. רונן לוקח יום חופש מהעבודה".

"יום חופש בשביל לחגוג לגרישה?" התפלאתי.

"גם אני חשבתי שזה מוגזם", הסכימה אשתי, "אבל אתה יודע איך זה גרישה. לכולם יש פינה חמה בלב בשבילו. כנראה בגלל שאין לו הורים".

מה זה אין לו הורים, חשבתי לעצמי, גם אין לו תעודת זהות או דמות הגוף.

איך שלא יהיה, הגיע הזמן לשים סוף לפסטיבל גרישה ולהתמודדות בפני החבר'ה. אחרי הכול הלכתי עם זה רחוק מדי.

"חברים יקרים", הודעתי לחבר'ה בקבוצה, "אני רוצה לבקש מכולכם סליחה, הולכתי אתכם שולל. המסיבה לגרישה לא תצא לפועל מהסיבה הפשוטה שרונית וגרישה טסים מחר בבוקר לשליחות ציונית מטעם הסוכנות היהודית במלדיביים".

זה נכון מה שאומרים - אור השמש הוא המחטא הטוב ביותר. "איוה גרישה זה", כתב איתי מהצבא, "מזכיר לי סיפור שהיה לי איתו עם התחלה אמצע וסוף". עמית מההסדר סירב להרפות והציע שנאסוף כסף כדי לקנות לגרישה מזכרת מכולנו.

בשלב הזה הרמתי ידיים ויצאתי מהקבוצה. גם בגלל שהאירוע יצא מכלל שליטה וגם בגלל שהתחלתי לקנא בגרישה קשישא על כל תשומת הלב שהוא מקבל בזמן שאצלי עושה רושם ששום דבר לא זו. אפילו בווטסאפ של אשתי לא מצאתי שום עדות מפלילה לחגיגות יעקביניות עתידיות. רק קבוצה חדשה אחת הייתה שם - "מפגש פרידה מרונית רוזן". נו, שיהיה להן בהצלחה. ●

לא שזה הנושא של הטור, אבל עוד קצת פחות מחודש אני בן 40. אני חוזר ומדגיש שזה לא הנושא אז אל תגררו אותי לעיסוק בזה שמא נבוא לידי משבר אמצע החיים, וכסף למכונית עם גג נפתח אין לי, אז מה יועיל לי משבר.

מה שקורה באופן טבעי כשאתה מתקרב לגיל 40 זה שכל החברים שלך מגיעים גם כן לאותו הגיל. זה מין פלא כזה, אל תשאלו אותי איך זה קורה. מה שבטוח זה שלכל חבר כזה יש גם אשת חיל משכמה ומעלה שרוצה לפרגן לו אירוע - כוונה מבורכת מאין כמותה. אלא מאי, בסופו של יום מוצא עצמו האדם הסביר חבר בעשרות קבוצות ווטסאפ בשם "יום הולדת 40 ל-השלם את החסר" (וקבוצה אחת של "ריכולים עם הבנות דודות", שפתחה מישהי שלא סומכת על בעלה שלא יחטט לה במכשיר).

אז החלטתי גם אני להצטרף לחגיגה ופתחתי קבוצת ווטסאפ בשם "יום הולדת 40 לגרישה רוזן" וצירפתי אליה כל מי שיכולתי. חברים מהתיכון, מיישיבת ההסדר ומהשכונה. הרי אין מיישהו שגרישה החביב לא נגע בו באיזשהו צומת בחייו. מיותר לציין שגרישה הנ"ל לא היה ולא נברא, בקושי משל היה. אבל אנשים ממילא עונים על אוטומט וגם סחבק הרי צריך לעשות משהו כדי לא לחשוב על זה שהוא בן 40. אז יצאתי לדרך.

בשלב הראשון עדכנתי את החברים שאשתו של גרישה, רונית, מבקשת מכולם לאשר הגעה לראש הנקרה בזריחה של י"ד בתמוז, יום הולדתו. רונית המסכנה כנראה לא עודכנה שהשמש לא זורחת מכיוון הים, אבל מי אנחנו שנתווכח עם ההפתעה שהיא מארגנת, סוף סוף מאיתנו מתבקש רק להתייצב. ומי לא יתייצב בשביל גרישה האהוב.

אחרי שעדכנתי את החברים ברצונה של רונית, הצהרתי שאני אהיה שם. לא מיישהו כמוני יחמץ הזדמנות להודות לגרישה על שנים ארוכות של חברות טובה. להפתעתי עמית מההסדר מיד אישר שיעשה מאמץ ודוקן השכן גם הוא לא טמן ידו בצלחת והציע להוציא רכב גדול כדי לחסוך בעלויות הדלק. בשלב הזה עוד חברים שכנראה התביישו להודות ששכחו מדבר קיומו של גרישה אישרו הגעה, ורונן, החבר מגן ניצה, אפילו התנדב להביא ערכת קריוקי לכל מקרה שלא יהיה.

התוכנית שלי פעלה מעל למצופה, בעיקר כי לא היה מצופה. סתם שעמום של בין ערביים. אבל אם כבר יצאנו לדרך, מן הראוי לבדוק כמה רחוק נגיע.

יומיים אחרי ההודעה הראשונה פרסמתי בקבוצה שרונית תשמח אם כל אחד יכתוב כמה מילים על גרישה וישלח בקבוצה כדי שהיא תוכל למסור לו ד"שים מחבריו הטובים בימים שלקראת יום ההולדת. נרשמה דממה מדאיגה בקרב החברים, אבל מהר מאוד הם התאפסו על עצמם.

איתי מהצבא נתן את הספתת: "גרישה מה קורה יא מלך!! אתה קולט שאנחנו כבר בני 40? זה כאילו רק לפני רגע היינו יחד

החלטתי גם אני להצטרף לחגיגה ופתחתי קבוצת ווטסאפ בשם "יום הולדת 40 לגרישה רוזן" וצירפתי אליה כל מי שיכולתי. בשלב הראשון עדכנתי את החברים שאשתו של גרישה, רונית, מבקשת מכולם לאשר הגעה לראש הנקרה בזריחה של י"ד בתמוז, יום הולדתו. רונית המסכנה כנראה לא עודכנה שהשמש לא זורחת מכיוון הים, אבל מי אנחנו שנתווכח

כשבת הבת שלי סיפרה שכשהיננו
מבקשת מכולם לסדר את הילד אל
היא וחברה שלה הולכות ומתחבאות
בשירותים. ביטלתי את בדיקת האכרות

נכנס הביתה אחרי יום עבודה.
הבן שלי: אבא, תנחם לי בלון!!!
אני: שניה מתוק, תן לאבא לנשום רגע.
הבן שלי: אז תנשום לתוך הבלון!

אני קורא ספר
על איך להיות
חכם עם הכסף
שלך, ובהתחשה
בעבודה שלקחתי
את הספר
מהשכן אני חושב
שנקודת המוצא
שלי מוזלחת

שיחקתי כדורגל עם הבנים שלי ואז
בן הפסד בעט לקורה חשב שנייה
והחשבו לו את זה כאלו.
אז קורה קורה ציווה לנו משה".

80% כבר בטופ

Loading...

לפני טעינה מלאה,
מבטיחים לכם 100% יוקרה
אז למה לחכות?

טופ של
הטבות
במשרד
המכירות

דירות 4,5 חד' ודופלקסים החל מ- 1,430,000 ₪

טופ עלי
אנשים. איכות. מיקום.

דירות
ענקיות

נוף
מרהיב

מפרט
מפנק

מחיר
מצוין

מיקום
מעולה

סטנדרט
גבוה

החברה לפיתוח
חטה בנימין

052-7-710-710
top-eli.co.il

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

על הבגרות ועל הגרי"ל

חשוב: מתמטיקה, אזרחות ויאייר לפיד. מיותר: כל השאר. המדריך העדכני לבחינות הבגרות בעידן הפוסט־מודרני

צריכים לדעת זה רק את האותיות USA SOS, כדי שכל העולם יידע שאתם סולדים מהמדינה הפשיסטית שלכם ומבקשים מארצות הברית להיכנס בה בכל הכוח. את שאר השפה תלמדו כבר בנטפליקס. במחשבים ובטכנולוגיה תשקיעו, בכל הכוח. אחרת לא תוכלו להקים חברות הייטק שיאיימו לעזוב את הארץ או לפחות למוטט את הכלכלה, ואז מה ייצא לכם מהבגרות שעשיתם.

תכביר במקום תחביר

היסטוריה, לעומת זאת, היא מקצוע ממש לא חשוב. כשאני הייתי תלמיד בתקופה הפרה־היסטורית עוד היינו צריכים לשנן סיבות ותהליכים שמשום מה קראו להם עובדות היסטוריות, אבל היום אין עובדות, יש נרטיב, וכל אחד יכול לכתוב איזה נרטיב שבא לו כל עוד זה הנרטיב של השמאל הפרוגרסיבי. כפי שקבע שמוש העמים, הלפיד הבורע על הגרי"ל - History היא בסך הכול צירוף המילים His Story, אז נא להתיישר. אני, בגלל שאני ניאנדרטל, עוד למדתי על תולדות הבית השני, תור הזהב בספרד, הציונות והשואה. היום כל מה שאתם צריכים לדעת זה שהבית השני נחרב בגלל הסמוטריצ'ים, שהחרדים רוצים להחזיר אותנו לימי הביניים ושציונות זה פשיוס. לגבי השואה, יאייר גולן כבר יסביר לכם.

גם לשון (או כמו שקראו לזה פעם - דקדוק) הוא מקצוע מיותר לגמרי. בעידן הגלובליזציה כבר אין צורך בשורשים, במקום תחביר עברי יש תכביר מוסלמי, ובניינים היום לא נועדו כדי להטות פעלים אלא כדי לתלות עליהם שלטי ענק של המחאה, ואולי בהמשך גם פוליטיקאים מהימין. הדבר היחיד שצריך לדקדק בו הוא שנאה בלתי מתפשרת ליריב לזין ושמוחה רוטמן, ועוד אנשים שעיתון הארץ כבר יעדכן אתכם כיצד לשנוא ומתי. אל תדאגו, זה עם חומר פתוח.

תנ"ך כמוכן ירד במיקוד, ממילא זה ספר אלים, דמיוני, מלא מלחמות ואין בו שום דבר על טייסים שמסרבים פקודה. אם כבר, אז מה שצריך לדעת בתנ"ך זה רק שתי מצוות (ואהבת את הגר + ואהבת לרעך כמוך, לא כולל מתנחלים, חרדים ומי שלא כמוך) ושלוש דמויות עיקריות: פרעה, נבוכדנצר והמן, ששלושתם הם בעצם ביבי.

עוד מקצועות שאתם לא צריכים: ספרות (מספיק שתדעו שעמוס עוז היה נביא ויהונתן גפן אורקל, בשום פנים ואופן אל תקראו ש"י עגנון או ג'ורג' אורוול, זה עלול לפתוח לכם את החשיבה), גאוגרפיה (אתם עלולים בטעות לגלות שיש"ע זה ממש כאן), תושב"ע (הדתה, לשמור מרחק), מוזיקה (תעריצו את רוג'ר ווטס כי הוא אנטי־ישראלי, תחרימו את אריאל זילבר, הדוס הימני הזה), תקשורת (לא צריך, מספיק שתבלעו מה שהערוצים הגדולים מלעיטים אתכם), והתעמלות (למה לרוץ אלפיים מטר כשאפשר במקום זה לרוץ לחסום את איילון?)

כמוכן, לא לשכוח שהמקצוע הכי חשוב הוא אזרחות. כשאני הייתי תלמיד לימדו אותי שטויות פרימיטיביות, למשל שדמוקרטיה היא שיטה המבוססת על שלטון הרוב, זכויות אזרח וחופש ביטוי. אבל מאז נערכו מחקרים עדכניים והיום כבר ידוע שדמוקרטיה מבוססת על שלטון הרחוב, זכויות סלקטיביות וסתירת פיות. יש עדיין מדינות נחשלות כמו ארצות הברית, בריטניה, קנדה ורוב מדינות המערב, שבהן הדמוקרטיה לא מספיק מפותחת כמו אצלנו והמדינה מנוהלת על ידי נבחרי העם ולא על ידי פקיד האליטה. אבל אתם, תלמידים יקרים, אתם הרי רואים מה הולך מסביבכם ויודעים מהי דמוקרטיה, אז אל תתפתו לכתוב במבחן שטויות. חבל שבגלל חוסר ריכוז ודעה עצמאית לא תהיה לכם בגרות ותיאלצו לשים ג'ל בשיער ולהקים מפלגה שהאידאולוגיה היחידה שלה היא נאמנות מוחלטת למנהיג. בסופו של דבר, אל תשכחו שאזרחות היא מדע מדויק ואמין, בדיוק

אל תיתנו לחשיבה עצמאית להכשיל אתכם בבגרויות. אילוסטרציה

גם לשון (או כמו שקראו לזה פעם - דקדוק) הוא מקצוע מיותר לגמרי. בעידן הגלובליזציה כבר אין צורך בשורשים, במקום תחביר עברי יש תכביר מוסלמי, ובניינים היום לא נועדו כדי להטות פעלים אלא כדי לתלות עליהם שלטי ענק של המחאה, ואולי בהמשך גם פוליטיקאים מהימין

תלמידים יקרים ותלמידות יקרות,

עונת הבגרות החלה, וזה הזמן לאחל לכם הצלחה רבה ולבקש מכם להתייחס לבחינות ברצינות רבה, אחרת לא תהיה לכם תעודת בגרות ואתם עלולים להידרדר לשפל המדרגה ולהיות יאייר לפיד. כפי שאתם אולי זוכרים היה פה פעם ראש ממשלה כזה, ובממשלה שלו הייתה שרת חינוך שתכננה לבטל את הבגרות, מתוך הבנה שאם אחד כמוהו יכול להיות ראש הממשלה אז באמת בשביל מה ללמוד. אבל מאז התחלפה הממשלה (לשמחתנו) ובחינות הבגרות חזרו (לצערכם) ועכשיו שוב צריך להשקיע כדי להצליח, למרבה התדהמה.

ומכיוון שאני את הבגרות שלי כבר עשיתי (לא בצורה מבריקה מדי, אבל בכל זאת), אני פה כדי לתת לכם טיפים שיעזרו לכם להבין באילו מקצועות חייבים להתמקד, מה אפשר לחפף ומה כבר לא רלוונטי בישראל של היום, שבה חשוב מאוד ללמוד אבל חשוב יותר להשתייך למחנה הנכון.

המקצוע שממנו רוב התלמידים פוחדים הוא כמוכן מתמטיקה, אבל ממש לא בצדק. מתמטיקה היא מדע מדויק, לכן אין מה להתפלסף עליה או להתווכח, פשוט לדעת את החומר. אחת ועוד אחת יהיו תמיד שתיים, אלא אם נשיאת בית המשפט העליון קובעת אחרת, כי עם מתמטיקה ואסתר חיות אין מה להתפלסף או להתווכח. לכן חשוב מאוד שתשקיעו במתמטיקה, כדי שגם כשחסידי אהרן ברק יקבעו שאחת ועוד אחת הם שלוש תדעו שאין להרהר אחריהם, כי מתמטיקה היא מדע מדויק.

לא רק בגלל זה צריך לדעת מתמטיקה, למתמטיקה יש שימושים רבים אחרים. למשל גאומטריה, שבעזרתה אפשר לחשב בצורה מדויקת כמה מפגינים נכנסים לתא שטח נתון, בהינתן שהנתונים אינם נתונים למשא ומתן כי הם ניתנים על ידי עיתונים מאוד מהימנים. החישוב עצמו לא מסובך, הוא מתבסס על חשבון דיפרנציאלי שקובע גבולות גזרה ברורים של מינימום חצי מיליון שוחר טוב ודמוקרטיה בהפגנה של השמאל, ומקסימום 50 אלף חשוכים מזילי ריר בהפגנה של הפשיסטים. כדי להצליח במבחן אתם צריכים לזכור נוסחה פשוטה אחת: בהפגנה של השמאל מעלים בחזקה, בהפגנה של הימין מוציאים שורש. זה הכול. מתמטיקה, לא מסובך.

איינשטיין טעה, ג'ירפה היא פרח

מקצוע אחר שרבים מהתלמידים נרתעים ממנו הוא פיזיקה, וגם ממנו אין לכם באמת סיבה לחשוש. למעשה כל חוקי הפיזיקה נגזרים מכוח המשיכה שמושך תמיד שמאלה, כל השאר זה חישובים של וקטורים ומטריצות שאתם לא צריכים לדעת, בשביל זה יש לנו שופטים שקובעים את חוקי הטבע. אם בכל זאת ישאלו במבחן על קשקושים שאתם לא מכירים כמו קוונטים וגלי קול אתם תמיד יכולים להאשים את הממשלה, כמו שעשה הפיזיקאי הישראלי ההוא שלא קיבל אישור כניסה למתקן אמריקני מסווג וטען שזה בגלל ביבי ודודי אמסלם, ומה זה משנה שכבר 30 שנה ישראלים צריכים אישור מיוחד כדי להיכנס לשם. זו בסך הכול פיזיקה, לא משהו שצריך להיות נאמן לעובדות. לא בטוח שאלברט איינשטיין היה מסכים עם ההגדרה הזאת, אבל כפי שאמר הגאון רבנו יאייר לפיד (או בקיצור, הגרי"ל) - איינשטיין טעה. עובדה.

אם אתם לא עושים בגרות בפיזיקה כדאי שתדעו שגם ביולוגיה היא מדע מדויק, שבו כל אחד יכול להגדיר לעצמו האם הוא גבר, אישה, ג'ירפה או פרח. כן, אתם יכולים לטעון שזה לא נכון כי גבר לא יכול ללדת וג'ירפה לא עושה פוטוסינתזה, אבל אז סתם תביכו את עצמכם ותיכשלו במבחן, כי ביולוגיה היא מדע מדויק, אז למה לכם. אנגלית היא בהחלט מקצוע חשוב, אם כי תכל'ס, מה שאתם באמת

תכליתית?

השנה הזו היא בשבילך

אמונה מחוללת חוויה

תכליתית+ פלוס

את מבקשת לעצמך שנה מלאה של לימוד תורה משמעותי
במדרשת תכלית עכו
 לימודי המדרשה מוכרים ע"י האקדמית שאנן

מסלול רוח צפונית לבנות שירות

שילוב שירות לאומי **בצפון** עם יום לימודים קבוע במדרשת תכלית עכו
 המוכר ע"י האקדמית שאנן בהתאמה אישית

+
מלגות
למתאימות

+
אימון לעשייה
קהילתית

+
הכרה אקדמית* ללימודי
המדרשה ללא עלות

יום היכרות יתקיים ב-כ"ו סיון (15.6)

*לעומדות בתנאי הסף של הקבלה למכללת שאנן

זמינות לכל שאלה
 לתיאום פגישה אישית

עינב 054-9887499
 עפרה שטרן 052-4441763 < ראש המדרשה

הספירה לאחור החלה

החופש הגדול לא באמת רחוק כפי שהיינו רוצים לחשוב, ועכשיו הזמן לשבת ולהכין את ארגז הכלים שיסייע לנו לצלוח את התקופה הזאת על הצד היותר טוב

אלא עוד יותר עמוסה. הג'אלינג הופך למהיר יותר ועצבני יותר, כי המסגרות קצרות יותר אם בכלל, יום שישי לא קיים בלוח הקייטנות, הדד-ליין תמיד ממשיך לתקתק כי לא עדכנו אותו שקיץ, ורק החלומות נשארים במגירה, ליד חומרי היצירה שקניתי במיוחד כדי להעביר את הזמן בנעימים. הגבות מכווצות יותר, הסבלנות פריכה יותר והפער בין הרצוי למצוי הופך למתסכל.

אז מה עושים עם תנאי הפתיחה הלא הגיוניים האלה? כנראה שמתכוננים מראש. נזכרים במה היה אפשרי ומה נשאר בגדר חלום רחוק בשנה שעברה, ומתאמים ציפיות. מנסים לגדר איי שקט ונחת עם המשפחה שלא יופרו על ידי טלפונים ומשימות של עבודה, ותוחמים שעות עבודה שלא יופרעו על ידי הבית (בכפוף לטלפונים טורדניים של "אבא הוא הציק לי", "איך מחממים את הפסטה?", "מתי צריך לקחת את הילה מהקייטנה?"). עוברים מפנטזיה על חוף ים שמשי ועצי קוקוס לתכנון מציאותי של כמה ימי כיף משותפים ועוד כמה בילויי שישי או אחר הצהריים, והכי חשוב - נושמים ומפנימים שהורים מתוסכלים זה הרבה יותר גרוע מהורים שלא מבלים עם הילדים שלהם בחופש הגדול. הצאן מעדיף אותנו סולידיים ורגועים מאשר עצבניים ומבלים. "נו, איך היה על הגלגל הענק?" מבט בשעון, טלפון לעבודה, "נכון שנהנית, מותק?" שוב ווטסאפ דחוף, רק עוד אימייל אחד ועוברים למתקן הבא בלונה פארק.

כבוד, שיח וסמכות

ואחרי שהבנו את עצמנו, צריך לחשוב על הילדים. אלה שכבר לא מסודרים בקייטנות ושאלו לאטרקציות עם המשפחה הם מגיעים על תנאי, אם הם יקומו בזמן ואם יתאים להם ותלוי מי עוד בא. יש להם כינוי. קוראים להם מתבגרים. החופש הגדול הוא ארוך באופן חסר תוחלת, חודשיים פלוס עשרה ימי בונס לפחות. מה הנערים והנערות אמורים לעשות בכל הזמן הפנוי הזה? ואיך ממלאים אותו בתוכן חיובי, או לכל הפחות לא מזיק? בואו נודה על האמת, היום הכול זמין לילדים שלנו. אלכוהול וגראס וחופי הכנרת עם הסודות שהם טומנים בחובם. ומצד שני, אי אפשר לכבול את הילדים ולסגור אותם בחדר. אנחנו בעד שיצאו, יטיילו ויפגשו חברים, אבל החוץ מאיים. נראה שמשנה לשנה המבוכה של ההורים רק גדלה ויכולת השליטה שלהם קטנה. החופש הגדול מאתגר את ההורים ואת הילדים ועלול להתחכך עם הערכים של הבית. מה מותר ומה אסור, איפה מציבים גבול ועד כמה משחררים, איפה סומכים ואיפה דווקא לא. אבל גם כאן צריך להתכונן מראש.

בואו נהיה מציאותיים. כנראה שחלק גדול מהם לא יקומו בשמונה, ייטלו ידיים, יתפללו ואז ישאלו מה אפשר לעזור או יתיישבו להשלים את מטלות הקיץ באנגלית. כל זוג הורים יודע איפה הנער או הנערה שלהם עומדים. מה יכול להעסיק אותם, מה יבנה אותם והיכן צריך להציב להם את הקווים האדומים. אז אחרי ישיבת הורים טובה, כזאת שרואה את הילד באשר הוא שם ולא רק את מה שהיינו רוצים שהוא יהיה עכשיו, יגיע זמן התיאום והשיח עם הנער או הנערה עצמם. מתוך כבוד, מתוך שיח ומתוך סמכות. זו לא משימה פשוטה, וכמו בהיבטים נוספים בחופש הגדול היא כנראה גם לא תצלח במאה אחוזים. אבל אם נתכונן אליה מראש, היא יכולה לחסוך כמה עוגמות נפש ומלחמות מיותרות ואלה, כידוע, קורות לרוב בקיץ. ●

איור: שאול גרד

הכי חשוב - נושמים ומפנימים שהורים מתוסכלים זה הרבה יותר גרוע מהורים שלא מבלים עם הילדים שלהם בחופש הגדול. הצאן מעדיף אותנו סולידיים ורגועים מאשר עצבניים ומבלים. "נו, איך היה על הגלגל הענק?" מבט בשעון, טלפון לעבודה, "נכון שנהנית, מותק?" שוב ווטסאפ דחוף, רק עוד אימייל אחד ועוברים למתקן הבא בלונה פארק

אז איך הולך לכם עם החופש הגדול? מחזיקים את הראש מעל המים או שוקעים? לא, אל תהפכו את העיתון ותחפשו את התאריך. לא התבלבלתם בגיליון. עוד לא הגענו לחופש הגדול, אבל האמת היא שאנחנו שתי דקות ממנו. הוא עוד רגע כאן.

יועצים לכלכלת המשפחה תמיד אומרים שצריך להתארגן לחופש מהיום שהוא נגמר. הגיע ה-31 באוגוסט? מצוין, אנחנו יודעים כמה כסף הוצאנו על החודשיים שנגמרו זה עתה, אפשר להפיק לקחים ולתכנן איך נרצה שייראה הקיץ הבא. מעכשיו כדאי לשים סכום מסוים בצד מדי חודש, כך שלא נלווה את הילדים בראשון בספטמבר עם חור קטן בכיס וקמט דאגה במצח.

החופשה הגדולה מקפלת בתוכה ים של הוצאות, החל מהגדולות, הידועות: נופש משפחתי, קייטנות, מחנות לילדים והתארגנות לשנת הלימודים החדשה, וממשיכה בהוצאות הקטנות, שחומקות מתוך הארנק, כלומר הפייבוקס, בלי שנרגיש: בריכה, ארטיק, יציאה עם בני הדודים, הליכה לסרט עם השבט, אטרקציות מדי פעם כי אי אפשר לעבור את התקופה הארוכה הזאת בלי. אז נכון שעכשיו כבר מאוחר לתכנן שנה מראש, אבל עדיין אפשר לשרטט גבולות גזרה של הוצאות ולנסות לעמוד בהן, להביט קדימה ולדעת לקראת מה אנחנו הולכים ולאן אנחנו לא רוצים להגיע.

דרושה הכנה מנטלית

אבל זה לא רק הכסף. האנשים המסודרים יציגו לכם לוחופש מתוקתק כבר בשלב הזה. הם שאלו על תאריכי מחנות הקיץ של התנועה כבר בפורים, התקשרו לסבא-סבתא יומיים אחר כך, סגרו את הנופש המשפחתי באנ"א כלשהו או במקבץ צימרים עם או בלי בריכה כי אחרת אין מקום. גם הבייביסיטר הסבא-סבתא כבר סומן בלוח והכול מוכן. החבר'ה האלה יודעים בדיוק עוד כמה ימים נשארו להם בלי מענה של ממש לילדודם. כמה ימים יתפרו בעזרת קייטנת ילדות מהשכונה, שכל יום שנגמר בה בשלום כשכולם נושמים, נושפים ולא מיובשים הוא נס.

טוב, מה אני רוצה עכשיו פתאום ולמה צצתי עם החופש הגדול הזה, או במילים אחרות - למה אני לא מניחה לכולנו להדחיק את האירוע הזה בשקט? כשיגיע הגשר המפותל נעבור אותו יחד, תוך כדי קיטורים ומדיטציה, לא? אז זהו, זה בדיוק העניין. כי חוץ מהכנות כלכליות ומעשיות לחופשה הגדולה יש עוד שתיים שצריך לעשות והן נחוצות לא פחות, אולי יותר. הראשונה היא הכנה מנטלית להורים. במיוחד לאלה שלא עובדים במערכת החינוך.

לא משנה כמה שנים אני אמא וכמה שנים אני עיתונאית (כמעט אותו מספר שנים, יותר מעשרים), אני עדיין מביטה על החופשה הגדולה בתקווה, מייחלת שיהיה לי זמן איכות עם הילדים, שאוכל לקחת אותם לכמה פסטיבלים ומופעים, אולי לחדר בריחה. אלך עם הבנות לבריכה בנחת ונתפוס את עונת האין-מדווות כדי לחוות ים, אולי נכתוב איזה סיפור יחד, נקים מאהל בחצר ונישן שם לילה (בכפוף ללחות של הקיץ), כשישעמם אשחק איתם על השטיח, ובעיקר אנשום איתם את נשימות האוויר העמוקות, את החופש שלהם.

ואז הוא מגיע, החופש. ומכיוון שאני לא מורה ולא גננת ולא עוסקת בשום מקצוע שמאפשר לי להיות אפילו חצי בהפוגה, התקופה הזאת של הקיץ היא בכלל לא מאווררת

המכללה

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך

קריית חינוך שדות נגב

12.6.23

יום פתוח באקדמית חמדת

50% הנחה

על דמי הרישום!

לנרשמים ביום הפתוח

יום שני | כ"ג בסיוון תשפ"ג | נרשמים מהבית או מהקמפוס

בואו לגלות תוכניות אטרקטיביות

תואר שני M.Ed.

שנה אחת בקמפוס

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס

תואר שני ותעודת הוראה

שנתיים

הסבת אקדמאים

שנה אחת בקמפוס בחלק מהתוכניות

נרשמים לתואר ראשון ותעודת הוראה ומקבלים מחשב נייד מתנה! בכפוף לתקנון

רכבת

אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה

אחת לחודש
למידה מרחוק

החזר שכר
לימוד ל-M.Ed.
בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
נרחב

שנה ראשונה
חינם ל-B.Ed.
בכפוף לתקנון משרד הביטחון

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

למידע והרשמה חייגו אלינו *5280

"במקרה שלנו, מה שהוכיח
את עצמו הוא שהם ראו
איך הילדים שלנו מתנהגים
בשטח". לוי ומיכל הלפרין

ריאליטי 'מבחן ההורים הגדול' של קשת 12, אשר בוחנת שיטות חינוך שונות בישראל, אלא גם זכו במקום הראשון כמייצגים את "השיטה המנצחת של העונה", שהיא לא אחרת מאשר חינוך חרדי-דתי בגישה סמכותית.

סערה בכפר חב"ד

התוכנית ששודרה בשבועות האחרונים הציגה לאורך הפרקים שיטות חינוך שונות, במטרה לבחון מהו סגנון ההורות הטוב ביותר. את התוכנית ליוו והנחו הפסיכולוג דני פרידלנדר ומדריכת ההורים עינת נתן. יחד עם בני הזוג הלפרין השתתפו בתוכנית עוד שבעה זוגות הורים בעלי שיטות חינוכיות שונות, שהתמודדו מול המצלמות עם משימות ואתגרים שונים מחיי היומיום. קטעי הווידאו מהרגעים המאתגרים שודרו בפני ההורים האחרים באולפן והם שיתפו בדעתם באשר לגישות החינוכיות שהוצגו, עד לשלב הגמר שבו בחרו את השיטה החינוכית המנצחת בעיניהם.

כך הוכרו כזוכים של העונה בני הזוג הלפרין, תושבי כפר חב"ד. הבעל לוי, בן ה-32, מגיע ממשפחה חב"דית ירושלמית. "אבא שלי, יעקב הלפרין, מכהן כיום כמשנה לראש העיר ירושלים, ואמא מורה. גדלתי בבית של 12 אחים ואחיות. ההורים גידלו אותנו על יסודות התורה והמצוות עם הרבה חום ואהבה, אבל יחד עם זאת בחינוך נוקשה עם גבולות ברורים של מה מותר ומה אסור", הוא מתאר מהיכן ספג השראה לגישתו החינוכית כהורה. לוי הוא מפיק אירועים ובנוסף לכך מאמן כושר ומפעיל חדר כושר לגברים בלבד בכפר חב"ד.

רעייתו מיכל היא הבכורה במשפחה של שישה ילדים. "אבא שלי

ע רב אחד לפני שנה ישבה מיכל הלפרין (30) מכפר חב"ד מול המחשב, ולפתע נתקלה במודעה שעוררה את סקרנותה: "אני יושבת וגוללת בפייסבוק ופתאום נכדה את תשומת ליבי מודעה שמחפשים זוג הורים בעלי גישת חינוך שמרנית סמכותית, כמו של פעם, לתוכנית בנושא הורות וחינוך בקשת 12. חשבתי לעצמי שזה מעניין וזה ממש אנחנו", משחזרת מיכל איך הכול התחיל.

הלפרין שלחה לבעלה צילום מסך והתעניינה בדעתו. הוא מצידו השיב, להפתעתה, בחיוב. "שלחתי הודעה ללוי: מה אתה אומר, שנלך על זה? והאמת, לא ציפיתי שהוא יזרום. אבל הוא ענה: יאללה. דיברנו בינינו על המשמעות של החשיפה ועל המחיר של חשיפת ילדים, כי זה ממש לא משהו שאנחנו עושים ביומיום. אני מאוד קנאית לפרטיות שלנו. אף פעם לא העליתי תמונות של הילדים לרשת. אבל פה זה לא נבע ממקום של רצון לחשיפה, אלא כי האמנו שיש לנו מה להראות ולתת", היא מחדדת את המניע הראשוני לרצון לקחת חלק בתוכנית.

"בהודעה חוזרת למודעה כתבתי: אולי אנחנו? אמרנו: בוא נראה לאן זה יתגלגל. משם זה התקדם מהר. הגיעו אלינו הביתה תחקירנים, עשו לנו ראיונות וזימנו אותנו אליהם".

כשהרעיון התקדם והפך לרציני, החליטו בני הזוג הלפרין לעצור לרגע ולהתייעץ עם הוריהם. "בשלב הזה החלטנו שנלך להורים לשאול לדעתם. חשבנו שהם מן הסתם יגידו לנו שנרד מזה, אבל הם בירכו אותנו ואמרו שאנחנו ראויים ומתאימים ושנעשה את השליחות שלנו שם. זו הייתה הנקודה שהחלטנו סופית שהולכים על זה".

והם אכן הלכו על זה, ובגדול. בני הזוג לא רק השתתפו בתוכנית הדוקי

"בעיתוי הנוכחי שזה יצא, נעשה כאן קירוב לבבות ושכירת סטיגמות - וזה הרווח הכי גדול". הפגנה נגד חרדים

הוא חקלאי, דבוראי ובעל מכורות שניאורסון בכפר חב"ד, ואמא מורה". מיכל היא מורה למתמטיקה, מייסדת ומנהלת בית ספר וירטואלי למתמטיקה לתלמידי חטיבה ותיכון, ובימים אלו אף החלה להרצות בנושאי הורות וחינוך. "זה הגיע מהשטח בעקבות התוכנית. אני בהחלט מרגישה שמדובר בנושא בוער ושיש צמא גדול ללמוד אותו ולקבל כלים". השניים הם הורים לחיים בן התשע ושרה בת השמונה, שהשתתפו איתם בתוכנית, ולחינוקת בת שנתיים.

איך היו התגובות של הסביבה להשתתפות שלכם בתוכנית? השכנים בכפר חב"ד, המשפחה והחברים?

"כשיצאנו לדרך חששנו מהתגובות של הסביבה הקרובה לנו", מודה לוי. "אנחנו חיים בתוך כפר חב"ד וזו קהילה שהיא מאוד עוטפת וחמה, אבל כמו בכל יישוב, חיים אחד בתוך השני, לטוב ולרע. עד התוכנית היינו שני אנשים אנונימיים ואף אחד ממי שמכיר אותנו לא העלה על דעתו שאנחנו נלך לתוכנית בפריים־טיים, בקשת 12. זה אולי מתאים יותר לכוכבי רשת ולדמויות שחיות בתוך המסך ופחות לנו. כמובן שהיה לנו ברור שאנחנו מתכוונים לייצג בכבוד את העולם שממנו אנחנו מגיעים, אבל לא ידענו מה באמת הולך להיות".

מיכל: "באנו בשם זה. הוגדרנו בתוכנית כמייצגים חינוך דתי־חרדי סמכותי, שחי בדרך התורה והמצוות, וזה בהחלט תיוג מחייב. אני באה עם הטייטל הזה. אני לא מפחדת או בורחת ממנו. אבל לא חשבתי עד כמה זה יהיה מחייב. במהלך הדרך אמרתי ללוי: תקשיב, לא מעניין אותי מה יגידו עלינו, מעניין אותי מה יגידו על הציבור שלנו, מה יגידו על דרך התורה והמצוות - זה מה שעניין אותי. זה ישב לי על הכתפיים לאורך כל הצילומים. ואתה אומר לעצמך שזה מפחיד איך הכול ייצא בסוף".

"עד שלא יצא הפרק הראשון, לא ידעו מזה בכלל בכפר חב"ד. רק בודדים ממש", מספר לוי. "כששודר הפרומו לתוכנית התחילה פה סערה. אנשים אמרו: למה הם עשו את זה, בשביל מה?". מיכל: "אמרו: הייתם אנונימיים, אתם משפחה סבבה. בשביל מה לעשות את זה?"

לא נבהלתם מהתגובות האלה?
לוי: "בגלל שכבר ידענו את תוצאות התוכנית, לא נבהלנו מהביקורת. הסברנו לכולם שעשינו את זה כי האמנו שיש לנו מה להראות. ומה שחוונו פה בתוך הכפר, זה מה שעברנו גם במעגלים היותר רחוקים", מספר לוי. "הביקורת על התוכנית בהתחלה הייתה מאוד קשה. רק אחרי ששודרו כמה פרקים, לאט לאט, התחילו להבין את הפורמט ולהתעניין יותר בעומק של הדברים. וזה גם מה שקרה אצלנו פה, כשבתוך הכפר התגובות התחילו להיות יותר חיוביות מפרק לפרק, ובפרק האחרון - של הניצחון - זה באמת כבר התפוצץ בגדול וכולם התלהבו ממש", הוא מחייך. "עכשיו בכפר חב"ד אנחנו הולכים ברחוב וכולם אומרים לנו: כל הכבוד! איזה קידוש השם עשיתם, אנחנו גאים בכם".

את התגובות הנלהבות מכל עבר הם מנסים עדיין לעכל. "התקשרו אלינו אנשים שבעקבות התוכנית רוצים להכניס את הילדים שלהם לחינוך דתי, וזה מדהים", מציינת מיכל בהתרגשות. לוי מנהגן ומספר כיצד לפני כמה ימים, במהלך סידורים בעיר, ניגשה אליו קבוצת נשים חילוניות והתעניינה האם הוא לוי הלפרין מהתוכנית. "הן זיהו אותי, ואני חשבתי לעצמי שאולי כדאי לי עכשיו לשים שכפ"ץ כי בטח אני הולך לחטוף מהן. אבל אז הן אמרו כמה שהן למדו כאימהות

מהתוכנית וכמה שהחינוך הדתי מוצלח, ושהן היו רוצות להכניס את הילדים שלהן למסגרת של הממ"ד. זה דבר שמרגש אותי לשמוע כל פעם מחדש".

דווקא כשיש בכל פינה קמפיין שנאה נגד חרדים - אתם ניצחתם וקיבלתם חיבוק גדול. מפתיע, לא?

"זה מטורף. זאת השגחה עליונה", פוסקת מיכל. "אין לי דרך להסביר את זה בכלל במילים. עזבו את הזכייה שלנו. אני לא צריכה לקבל אישור על ההורות שלנו. באתי, חשפתי ונחמד שזכינו. אבל דווקא בעיתוי הנוכחי שזה יצא, נעשה כאן קירוב לבבות ושכירת סטיגמות - וזה הרווח הכי גדול, לא רק שלי ושל לוי אלא של כולנו".

"מתקשרים אלינו אנשים שאנחנו לא מכירים, אנשים אנונימיים לחלוטין, ואומרים לנו: תקשיבו, אנחנו חילונים גמורים, צפינו בכם, ואנחנו שמחים שנשברו פה סטיגמות ומה שחשבנו קודם על חרדים", אומר לוי. "אנחנו כל הזמן מדגישים שאנחנו לא יוצאים מן הכלל, ובציבור החרדי והדתי יש כמונו מאות אלפים של אנשים טובים ואיכותיים, וללכת להשחיר ציבור שלם זה דבר שלא נכון לעשות", הוא קובל.

היינו בטוחים

שמשפחת צברי תנצח"

בהחלטה שלכם להשתתף בתוכנית אתם מציינים את הרצון להביא את הערכים שאיתם מייצגים לפריים־טיים, אבל בסוף ריאליטי הוא מדיום שטחי מאוד. לא חששתם שלא תצליחו להביא את עצמכם כמו שצריך?
"חששנו מאוד", משתף לוי בכנות. "אבל בהפקה אמרו לנו שהתוכנית הזאת היא ערכית ושונה מתוכניות ריאליטי אחרות. הדגישו לנו שזו ממש לא תוכנית שמחפשת צהוב. מאוד חששנו שניכנס כזוג חרדי לתוך גוב אריות, אבל הרגיעו אותנו שמדובר במשהו אחר".

"וגם לא פשוט כשמדובר בילדים שמעורבים בסיפור הזה", מציינת מיכל. "וידענו מה מצלמים, אבל בסוף יש עריכה והם יכולים לערוך איך שהם רוצים ולא הכול בשליטתנו", מעלה לוי חשש נוסף.

אז למה בעצם החלטתם ללכת על זה?

"אנחנו מגיעים ממשפחה חב"דית. יש לי אחים ואחיות שלוחים בארץ ובעולם. כולם עוסקים בשליחות ונתינה לזולת גם במחיר של יציאה מאזור הנוחות. אנחנו לעומתם גרים בכפר חב"ד, עובדים ומנהלים חיים די רגילים. כשעלה כל העניין של התוכנית אמרתי למיכל שאולי זה הרגע שלנו וגם לנו יש שליחות, אבל יחד עם זאת הלכנו לתוכנית בחששות גדולים".

תהליך הצילום ועריכת התוכנית נמשך לאורך כמעט שנה שלמה. "זה קודם כול היה להתרגל למצלמות שצמודות אלינו", מיכל מחייכת. "הצילומים התפרסו על פני חודשים ארוכים, וכללו כמה וכמה ימי צילום בכל חודש. זאת אומרת שהיינו בתוך הסיפור כמעט שנה. היינו במתח מה יהיה בסוף, האם זה באמת ייצא כמו שזה נראה לנו או שהעריכה תהיה פחות הוגנת.

לוי:

"באו אלינו מאחורי הקלעים משפחות שלכאורה המרחק ביניהן ובין היהדות הוא מרחק שנות אור ואמרו לנו: 'תקשיבו, אנחנו חייבים לעשות איתכם פגישה אחרי התוכנית. אנחנו רוצים לבוא לראות מה אתם עושים וללמוד. אתם מדהימים, והדרך שלכם מדהימה'. זה באמת משהו שבשבילו באנו לתוכנית, אבל לא לשבנו ולא חלמנו שזה יהיה עד כדי כך"

את אוכלת סרטים בלי הפסקה. אני גם חייבת להודות שבהתחלה אני וגם לוי לא ממש הבנו את הקונספט של התוכנית. אמרו לנו בואו תחשפו את הגישה החינוכית שלכם, ופתאום קלטנו שאנחנו יושבים עם הורים אחרים והם מבקרים אותנו ואנחנו צריכים לבקר אותם. אמרנו: מי אנחנו שנבקר אחרים? ואני חושבת שממש רואים בפרקים הראשונים שאנחנו בשקט".

בעצם כל זוג הורים הועמד למועין משפט שדה?
"לא. בסופו של דבר, מה שיפה בתוכנית הוא שכל אחד מביע את דעתו לא בקטע של משפט אלא מתוך דיון על הגישות השונות בחינוך, ואפשר ללמוד מזה הרבה. גם הקפידו שהביקורת בין ההורים תהיה בונה וזה מה שיפה בקונספט הזה".

לאורך התוכנית קיבלתם המון ביקורות מההורים האחרים. היו שדיברו על כפייה, על חוסר עצמאות של הילדים להחליט, היה אפילו מי שכינו את הילדים שלכם רובוטים.

לוי: "כל מי ששומר תורה ומצוות מבין שיש המון כללים וגבולות וזה חלק מהותי מהדרך. בתורה יש לנו המון דברים שהם נורא יפים, ויש גם דברים שעושים אותם כי צריך, כי זה מה שכתוב בתורה", הוא מסרב להתנצל. "במקרה שלנו, מה שהוכיח את עצמו הוא שהם ראו איך הילדים שלנו מתנהגים בשטח. אם יש הורים שלא אכפת להם שהילדים מדברים אליהם בצורה מסוימת - זה בסדר, זה שלהם. אבל אצלנו יש דגש על כיבוד הורים. אצלנו הקו המנחה הוא האהבה שיש בין האחים, אהבת ישראל שיש ביניהם, והנתינה - ובאמת הצלחנו לשקף את זה".

"חשוב להגיד שידענו שנקבל ביקורת", מפתיעה מיכל. "אנחנו היינו האאוטסיידרים שם באולפן. החל מהלבוש החיצוני ועד הפנימיות שלנו. אז ידענו שנקבל ביקורת ולא נבהלנו ממנה. בסוף ידענו שאנחנו באים עם האמת שלנו ועם הדרך שאנחנו מייצגים".

"נכון", מסכים לוי. "ואני יכול להגיד

צפיתם בתוכנית יחד עם הילדים?
מיכל: "לא. את הפרק הראשון והשני שחיים ושרה לא מופיעים בהם החלטנו לא להראות להם. לא ראינו צורך בכך. כל המטרה הייתה שהם יראו את עצמם. בכל זאת הם עבדו קשה, הם היו בימי צילומים ארוכים וזה גם שלהם. לכן מהפרק השלישי כשהתחילו לראות אותם, היינו רואים את הפרק בשידור חי, ויום למחרת הראינו להם וגם לא את הכול. בדרנו מה הם רואים".

לוי: "היה חשוב לנו רק שהם יראו את עצמם, איך שהם הופיעו והציגו, וזה מה שהם רצו לראות. הם לא דרשו יותר".

והם קיבלו גם תגובות בכיתה, מהחברים?

לוי: "אצלנו בציבור אין טלוויזיות. מי שרואה, רואה אולי בפלאפון שלו, אז החברים שלהם לא באמת נחשפו לתוכנית. אחרי הפרק האחרון, כשכבר היה רעש בכפר, גם הילדים בכיתה כבר הגינו ואמרו להם כל הכבוד. חיים ושרה הגיעו מאוד מרוצים הביתה".

מה הלאה? אתם הולכים למנף את הפרסום, או שאתם מתכוונים ליהנות מ־15 דקות התהילה ולהמשיך הלאה בחייכם?

מיכל: "אחרי שההדים לתוכנית התחילו להגיע והיו תגובות מכל כך הרבה כיוונים, הבנתי שאנשים למדו מהשיטה שלנו ושנאנשים צמאים ללמוד ולקבל כלים. אישה אחת כתבה לי: איפה אפשר ללמוד את זה? אחרת כתבה לי: אני אתחיל ללכת לשיעורי יהדות כדי להבין יותר איך לחנך. בחורה רווקה אמרה לי שבעקבות התוכנית התחדד לה יותר איזה בית היא רוצה להקים. בזכות כל התגובות הבנתי שיש לנו כנראה מה ללמד ויצאתי בהרצאה על הורות וחינוך, מהניסיון האישי שלנו".

מה המסר שלכם להורים אחרים שמתמודדים עם אתגר ההורות?
"אני חושבת שצריך התמדה ועקביות, לצד המון אהבה והכלה".

נשמע פשוט מאוד.
"כל הנושא של חינוך ילדים הוא מאוד לא פשוט", מבהיר לוי. "אנחנו בדור שחי במרוץ תמידי. אנחנו עובדים מצאת החמה עד צאת הנשמה. והיום גם האבא וגם האמא עובדים קשה וצריכים לנהל את משק הבית, ועסוקים בכל כך הרבה דברים, ופתאום כשהילדים מגיעים לא תמיד אנחנו שמים לב לפרטים הקטנים. אנחנו מאוד טכניים. המסר שלנו הוא: אנשים, תעצרו רגע, תנשמו, תסתכלו לילדים בעיניים. שלא נפספס את הדברים הקריטיים והחשובים של החיים".

זה אולי גם המסר של התוכנית כולה.
"ממש ככה. זה מעורר למחשבה איך אנחנו רוצים שהבית שלנו ייראה ואילו הורים נהיה. אני רוצה רק להוסיף שזה נשמע אולי שהכול אצלנו ורוד, וזה מצולם נורא יפה ופוטוגני - אבל אני חייבת להגיד שגם אצלנו יש רגעים של קושי ואתגר, והבית שלנו לפעמים מבוולגן ויש רגעים שאני באמת לא יודעת מה לעשות. אנחנו תמיד בלמידה. זה לא מושלם וזאת עבודה קשה ותפילות והמון סיעתא דשמיא". ●

מיכל:
"אחרי שההדים לתוכנית התחילו להגיע, הבנתי שאנשים צמאים ללמוד ולקבל כלים. אישה אחת כתבה לי: איפה אפשר ללמוד את זה? אחרת כתבה לי: אני אתחיל ללכת לשיעורי יהדות כדי להבין יותר איך לחנך. בזכות כל התגובות הבנתי שיש לנו כנראה מה ללמד ויצאתי בהרצאה על הורות וחינוך"

האחת. יש בכלל דבר כזה בעולם? יש שיטת חינוך נכונה לכולם? זו לא אמירה בעייתית?
"אנחנו מסכימים עם הביקורת הזאת לגמרי", מפתיע לוי. "אני לא חושבת שאפשר לבחון הורות", מוסיפה מיכל, "כל ילד שונה מילד אחר, ונקודת הפתיחה של כל משפחה היא שונה. אז מובן שאי אפשר להגיד: זו השיטה והיא עובדת לכולם. אני חושבת שבאמת אין שיטה מנצחת אחת. גם אנחנו לקחנו כמעט מכל אחד בתוכנית משהו אלינו הביתה".

את יכולה לשתף?
"לקחנו למשל את העניין של לשאול ילד שנמצא באיזושהי מצוקה: מה אתה צריך ממני? איך אני יכול לעזור לך? להיות יותר נוכח בשבילו".
ההשתתפות של הילדים בתוכנית לא הייתה בעייתית מבחינתכם? ילדים קטנים שאולי יום אחד יבואו ויאמרו: למה עשיתם לנו את זה?
מיכל: "אז קודם כול בוודאי שביקשנו מהם רשות, שאנחנו רוצים להם בכלל מעוניינים לקחת חלק בצילומים. הבן שלנו חיים אמר לנו מידי: כן, בטח, יהיה כיף. לשרה לקח כמה ימים, ולא לחצנו בכלל. אמרנו: ניתן לה את הזמן, כי בכל זאת זה נוגע בה".

לוי: "זה היה מאוד חשוב לנו שזה יבוא ממנה, ושנאנחנו אפילו לא נעזור לה בהחלטה. פשוט נתנו לה את הזמן".

מיכל: "חיים שאל אותה ממה היא חוששת והיא ענתה שכל העולם יראה אותה. וזה באמת פחד לגיטימי".

לוי: "בסופו של דבר הם קיבלו את ההחלטה ועברנו יחד חוויה מיוחדת. אחרי שהם ראו את עצמם בפרקים הם היו מאוד מרוצים".

"כשמישהו אמר לנו למה התנהגתם ככה ולמה עשיתם ככה, עניתי כמה פעמים: האמת, לא חשבנו על הנקודה הזאת. לא באנו אטומים, מקובעים. גם אני וגם לוי לא אמרנו: אנחנו הכי טובים וזה".

לוי: "באנו להראות שיטה. זה אנחנו, וככה זה מאות אלפי משפחות חרדיות ודתיות", הוא מצביע על גודל האחריות מבחינתו. "אני חושב שראו את הנתינה שיש בבית - איך הילדים נתנו או ויתרו כשצריך והיו טובים. אני חושב שהרגע ששרה שלנו קמה עם הגביע שהרגע זכינו בו ונתנה אותו לילד מאוכזב מהקבוצה המתחרה היה מדהים. וזה באמת הגיע ממנה לגמרי".

"אני לא הבנתי באותה שנייה לאן היא קמה וממש התרגשתי מהטבעיות והפשטות שבנתינה שלה", מוסיפה מיכל. "אני חושבת שמה שחיבר בסוף את האנשים לשיטה זה שלצד כל הגבולות והכאילו חינוך נוקשה - אני קוראת לזה נוקשה בגלל שיש גבולות וגדרות, לא בגלל שאנחנו איזה הורים שמחנכים בצעקות ועונשים - ראו בתוך כל זה את האהבה שלנו, את אהבת ישראל של הילדים, את הערכים שלהם".

ואולי היום, במציאות של חוסר גבולות, הורים צמאים דווקא לגבולות ולמסגרת מוגדרת?

מיכל: "ההורים והילדים היום צמאים לגבולות, חד־משמעית. וזאת השראה, אני חושבת, להורים אחרים. מהמקום שאני גם רוצה לדעת להעניק גבול ודרך ברורה לילדים שלי. זה לא קל. זה דורש מההורה להיות עקבי, להתמיד. ההורה צריך להאמין בגבול שהוא מציב. הורה צריך להיות דוגמה אישית, וזה דורש גם מאיתנו ההורים עבודה".

"ההחלטה הייתה של הילדים"

'מבחן ההורים הגדול' הוא התמודדות בין ההורים כשבסופה נקבעת השיטה המנצחת

"באנו להראות שיטה. זה אנחנו, וככה זה מאות אלפי משפחות חרדיות ודתיות". בני הזוג הלפרין ב'מבחן ההורים הגדול'

התחלה // נולד וגדל בבני ברק, בבית של חסידי גור. "זאת הייתה בני ברק אחרת לגמרי. עיר נינוחה ורגועה, עם הרבה ציבור דתי־לאומי".

גור שלא הכרתם // גם חסידי גור לא היו כפי שהם היום. האדמו"ר ה'אמרי אמת' מגור היה פעיל עלייה גדול. לכן חסידות גור נהייתה הכי דומיננטית בארץ. אבא שלי היה איש צבא קבע. התפקיד האחרון שלו היה עוזר קצין רפואה ראשי בתחום רפואת השיניים. מפקדת קצין רפואה ראשי הייתה הבית השני שלי".

אבא // שמואל גרנביץ' ז"ל. "השאייר לנו צוואה שבה כתב שאין לו הרבה מה להוריש לנו מבחינה כספית, אבל הוא מנחיל לנו את היושר האישי והפנימי שלו". בטרם הקמת המדינה, היה איש לח". "כמותו היו לא מעט חסידי גור בלח". אמא שלו הייתה מכינה את הדבק לכרוזים שאבי הדביק בגיל 14 יחד עם חברים נוספים. שמי השני הוא יאיר, על שם יאיר שטרן, מפקד הלח".

אמא // דינה גרנביץ' (83). אביה, הרב אהרן שרייר, מאחרוני רבני סלונקי, היה החברותא של ר' חיים מברסקי. "גידלה במסירות שמונה ילדים".

ספסל הלימודים // תלמוד תורה עד כיתה ה', משם עבר לישיבת תל אביב עד כיתה ח'. אז אירע הטוויסט בעלילה.

מתנחל סקרן // כבר בכיתה ז', אחד מחבריו של האב מימי הלח"י הוביל פעילים מגוש אמונים לסבסטיה. "רציתי להצטרף אליהם מתוך סקרנות ואבי לא סירב. בסבסטיה פגשתי את משפחת לפיד. האב והבן, מרדכי ושולם הי"ד, נרצחו כמה שנים לאחר מכן ליד קריית ארבע. התארחתי אצלם בשבת שאחרי כן וחזרתי הביתה לבני ברק עם כיפה סרוגה גדולה. אז הבנתי שזאת בדיוק הדרך שבה גדלתי בבית, עם שירי הלח"י שאותם לא שרו בתלמוד תורה".

חברותא // מכיתה ט' החל ללמוד בישיבה התיכונית אור עציון. "למרות שלרב דרוקמן היה באותם ימים סדר יום עמוס לעייפה, גם מצד ראשות הישיבה וגם מצד כהונתו כחבר כנסת, ואני הייתי בסך הכול ילד בן 14 עם מיליון שאלות, הוא הציע לי ללמוד איתו חברותא. לילה לילה היינו לומדים. הספר שלו 'קמעא קמעא' נכתב בין היתר בזכות השיחות האלה. הוא בנה אצלי את כל המשנה הציונית־דתית. עד היום אני לא מאמין שזכיתי".

נס מהלך // עם סיום הישיבה התיכונית התגייס לצה"ל ושובץ בגדוד 931 של הנח"ל, שם שירת במשך שלוש שנים. במהלך השירות הצבאי פרצה מלחמת לבנון הראשונה, והוא נקלע לשיירה של כוח צה"ל שבגלל טעות בויהוי הופצצה על ידי מטוסי פנטום של חיל האוויר הישראלי בעמק בינואר בבקעת הלבנון. "יצאתי משם בנס".

עיר האבות // כשחזר מהשירות הצבאי התייעץ עם הרב דרוקמן לגבי הצעד הבא. באותם ימים הרב משה בלייכר, שהיה ר"מ בישיבה, הלך להקים ישיבה בחברון. "לך תעזור לו, הוא ביקש ממני. כך הגעתי לחברון. העיר המתה ערבים, רק המשוגעים הגיעו. בבית רומנו לא היו חשמל ומים. היינו הולכים להתקלח בבית הדסה". במהלך התקופה ההיא נרצח תלמידי הישיבה אהרן גרוס הי"ד. "חשבתי שאפשר לסגור את הישיבה, אבל הרב בלייכר

צילום: גרשון אלינסון

התעקש: לא סוגרים מקום תורה".

החצי השני // לאה, מטפלת במעונות בגוש עציון. "הכרתי אותה דרך שדכנית, מלכה מייבסקי, רעייתו של ראש המועצה דאז משה מייבסקי".

החיידק מתפרץ // בישיבת שבי חברון למד במשך שבע שנים, תוך כדי התחתן והתחיל לעבוד בעיתונות. "לא רציתי להתפרנס מהלימודים בכולל. זה היה אצלי עיקרון". חיידק העיתונות בעבע אצלו עוד מקדמת דנא. "כבר בישיבה התיכונית כתבתי לעיתון זרקור, משם המשכתי לעיתון הצופה ולאחר מכן הצטרפתי לעיתון יום השישי של יצחק נחשוני ז"ל, שהוקם באותם ימים. הייתי עובד שם יומיים־שלושה בשבוע וביתר הזמן לומד".

משפחה סביב העולם // במהלך השנים כתב אינספור כתבות שטח ומגזין. בשלב מסוים הגיעה ההצעה לאכסניה העיקרית: 'משפחה'. "עיתון מקצועי שהעמיד לרשותי משאבים רבים שאפשרו לצאת למסעות חובקי עולם". כך סיקר כעיתונאי את המלחמה בעיראק ב־2003, "הרבה עיראקים הביעו באוזניי את

הגעגועים ליהודים ולישראל. בשום שלב לא חשתי סכנה", את ההפיכה הכתומה באוקראינה ב־2004, ואף את מהפכת האביב הערבי בתוניסיה ב־2011.

שליחות // בין השאר הגיע במסגרת תפקידו להודו אחרי הפיגוע הרצחני בבית חב"ד במומביי. "היה שם הודי שהיה באמצע תהליך גיור שנפסק, היות ששליח חב"ד נהרג בפיגוע. העליתי אותו ארצה וסייעתי לו בהמשך הליך הגיור ואף אימצתי אותו. ד"ר אהרן אברהם קוראים לו היום, הוא מתגורר בקריית ארבע ומנהל את חדר המיון של בית החולים מאיר בכפר סבא".

חייל מביא חייל // לפני כשבוע שנים פגש חייל בודד ששינה את חייו. "הוא לא יכול היה לגור בבית החרדי של הוריו בגלל שיימינג שעשו לו, והחלטתי לעזור לו. הוא הביא את החבר שלו, והחבר את החבר שלו. כשפתחתי את הדירה השלישית, הבנתי שזה או החיילים או העיתונות. בחרתי בחיילים". כך הוקמה עמותת 'עושי חיל' שמעניקה בית חם לחיילים בודדים. "כולם מרקע חרדי, רובם כיום אינם שומרי מצוות. המטרה היא לתת להם בית, במקום הבית שאין להם. זאת עבודה מאוד שואבת, אבל אני

מוקף בטובי הטובים של עם ישראל".

מחאה // אחרי הגירוש מגוש קטיף חווה משבר השקפת, אשר תוצאותיו באו לידי ביטוי בחזרה ללבוש הגוראי המסורתי. "ראיתי שהציבור הדתי־לאומי הוא פראיר ורציתי למחות על כך באיזו דרך. החלטתי לחזור ללבושים של חסידי גור. היום אני יודע שהייתי טיפש, אבל רק אז נוכחתי לדעת שאם התחנכת בדרך מסוימת, אף אחד לא יוציא את זה ממך. לא באמת השתנית בדעותיי, נשארתי דתי־לאומי".

חוזר // "בשלב מסוים, כשזה התחיל להפריע לילדים, לאט לאט שיניתי את לבושי חזרה. הקש ששבר את גב הגמל היה אמירתו הבלתי נסלחת של הרב שלום כהן, ראש מועצת החכמים של ש"ס: 'כי יד על כס י"ה מלחמה לה' בעמלק - ראשי תיבות כיפה סרוגה'. באותו רגע לקחתי את הכיפה השחורה הסרוגה שחבשתי לראשי וביקשתי מהבת שלי להוסיף שורה לבנה ואמרתי לעצמי: הפעם זה אמיתי, אני פה".

ספרים, רבותיי // במהלך השנים

במגרש הביתי

בוקר טוב

"חמש בבוקר: חברותא בזום עם בוגרים מחו"ל. שש: תפילה, רבע לשבע: יציאה לכושר, מקפיד לרוץ כל יום חמישה קילומטרים, שמונה: חברותא קצרה עם בוגר. לאחר מכן, יציאה למשרד ולשטח. ביקורים בבסיסים ובדירות. בערב מקפיד מאוד ללמוד, בין השאר את מיון 929 של הרב בני לאו. באופן כללי משתדל ללמוד כמה שיותר. החולשה שלי היא שלעולם לא אסרב לבקשה להעביר שיעור תורה, ואני עושה זאת הרבה בפני כל מיני פורומים, כמו למשל משרד הביטחון".

השבת שלי

"אני חי בזוגיות שנייה עם אשתי הראשונה, כל הילדים עזבו את הבית. חיים חדשים כמו זוג צעיר. בשבת הבית מתמלא גם בחיילים וגם בילדים שמגיעים. גם בוגרים נשואים שמתגוררים בקריית ארבע באים לבקר. חלק מהזמן אוכל עם החיילים, חלק מהזמן אוכל בבית. בנוסף לכך מוסר לא מעט שיעורי תורה".

פלייליסט

"חנן בן ארי, ישי ריבו, אברהם פריד, יהורם גאון ונעימות של סרטים".

דמויות מופת

הרב חיים דרוקמן, "מורי ורבי, דמותו מעוררת אצלי השראה. זכיתי לראותו בימי חייו, ללמוד ממנו ולספוג ממנו". הרב צבי יהודה קוק, "לא זכיתי ללמוד ממנו תורה, הרב דרוקמן לקח אותי אליו. לא הבנתי מילה, אבל ראיתי מה זה איש קדוש". ואבא שלו, "כושר ההכלה שלו משמש בשבילי השראה בפעילות עם החיילים".

משאלה

"והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים... ונהרו אליו כל הגוים. כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים... וכיתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות, לא יישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה".

מפחיד אותי

"מלחמת אחים".

כשאהיה גדול

"תלמיד חכם".

כתב כתריסר ספרי סיפורת וספר היסטוריה, וכעת עמל על כתיבת ספר תורני בנושא טעמי המצוות, על פי ספר המצוות לרמב"ם. "הרב קוק אמר שעיקר קירוב הגאולה בזמן הזה זה לימוד טעמי המצוות. הדרישה לספר כזה עלתה במהלך קורס שליחים של 'ראש יהודי' שבו השתתפתי".

מלמד ומחתן // בנוסף לשלל עיסוקיו, בשנה האחרונה שימש ר"מ בשיבת ההסדר של 'נצח יהודה', שם לימד שיעורים באמונה. "אני מעביר שיעורים רבים בקהילה שבה אני חבר, קהילת חזון דוד". בנוסף לכך הוא מסדר חופה וקידושין לחיילים שלו. "הוסמכתי על ידי הרבנות ומכון צורבא מרבנן וגם עברתי קורס מתאים ברבני צוהר, שגם מטעמם אני עורך חופות".

הנחת // ארבעה ועוד אחד, "גר צדק, עולה חדש מחבר העמים שאימצנו, נשוי לבת היישוב וגר בית לידנו - אלכסנדר דייטש (43)". תפארה (36), מרדכי מנחם (34), שרה (30) וחיים (25).

אם זה לא היה המסלול // "שבתי בבית ה' כל ימי חיי".

האקדמית גבעת ושינגטון

חווייה Fe בית

אליאור פרץ | שנה ג' | גר במעונות

תואר ראשון B.Ed.Mus

בהוראת המוזיקה

נגן בתזמורת

האנדלוסית הישראלית אשדוד

לימודים
היברדיים
יום 1 במכללה
יום 1 בבית

להיות מוזיקאי/ת מקצועי/ת בקהילת סטודנטים שהיא כמו משפחה. וליהנות מלמידה מותאמת. במיוחד בשבילך.

ללמוד בגבעת ושינגטון זו לא רק חוויית לימודים
זו חוויה לכל החיים!

יומכתוח! י"ט בסיון | 8.6.23 | 16:00-18:30

מוזיקה ככלי
טיפול

ביצוע פופולרי
וקלאסי

יצירה יהודית
וישראלית

הפקה
מוזיקלית

**4 התמחויות
לבחירה:**

מבנה חדש וחדרי חדרות | התנסות עם ציוד מתקדם | מרצים-אמנים ברמה בינלאומית
היכל תרבות | מעונות לרווקים, נשואים ומשפחות | אפשרות מסלול בשתיים עם 'מזמור'
השתתפות בקונצרטים ובמופעים שיעורים פרטניים בנגינה ושרירה |
השתלבות בתעשיית המוזיקה ובהוראה

המכללה האקדמית לחינוך

גבעת ושינגטון

חינוך בראש אחר

לפרטים ולהרשמה: **washington.ac.il** | **toar@washington.ac.il**
073-3744339

צלילים של זיכרון

להפחית מתח ולהגביר את תחושת הרווחה. ההשפעות האלה נובעות מיכולתה של המוזיקה לגרות אזורים שונים במוח, כולל אלה שאחראים לחשיבה, לזיכרון, לשפה, לקשב, לשמיעה או להאזנה ולתנועה, ולגרום להם לפעול סימולטנית באופן מתואם ומסונכרן. בעיקר מרשימה ההשפעה שיש למוזיקה על המוח בקרב חולי דמנציה. מחקרים מראים שמוזיקה מגרה אזורים בקליפת המוח אשר אחראים ליצירת רגשות ושולטים בתפקודים כמו קצב הלב. חלקים גדולים מאזור זה ממשיכים לתפקד גם במהלך דמנציה מתקדמת. המוזיקה מעוררת זיכרונות ורגשות שאינם נגישים בדרך אחרת.

הלוחשים לתינוקות. האדם הדמנטי דומה קצת לתינוק. בעיקר בגלל שבמקרה הזה יש מבחינתנו נתינה טוטלית כשהצד השני הוא בעמדת המקבל האולטימטיבי. לגבי תינוקות אין ספק שהקשר הוורבלי עם האם קריטי להתפתחות, וגם המגע כמובן. דיבור עם התינוק מסייע בהתפתחות מבנה המוח שלו, ועוזר לשפר את תפקוד המוח בגיל צעיר ולהעשיר את אוצר המילים ואת השפה. צוות חוקרים מבריטניה מצא קשר ישיר בין כמות הדיבור של הורים עם התינוקות שלהם ובין ריכוז החומר מיאלין המקיף את העצבים. הם התקינו מכשיר הקלטה מיוחד שתיעד את כמות הדיבור שאליו נחשפו ילדים בין גיל חצי שנה לשנתיים וחצי. הם תיעדו יותר מששת אלפים שעות דיבור של הורים עם התינוקות, ומצאו כי תינוקות שנחשפו לשעות רבות יותר של דיבור הפיקו בעצמם יותר קולות מאשר תינוקות שלא נחשפו לדיבור מרובה של ההורים. לאחר מכן הוזמנו הילדים לבית חולים ושם עברו סריקות MRI לבדיקת ריכוז המיאלין במוח. הם מצאו כי בגיל שנתיים וחצי, ככל שהתינוקות נחשפו לדיבור רב יותר של ההורים כך היה ריכוז גדול יותר של מיאלין שמסייע בהתפתחות המוח. גם בקרב התינוקות הקטנים יותר, בני חצי שנה בלבד, נמצא קשר בין שעות רבות יותר של דיבור של ההורים ובין ריכוז גבוה יותר של מיאלין. המסר הוא שכדאי להורים לדבר עם הילדים שלהם כמה שיותר. זה מעצב את מבנה המוח.

ניפגש עם הפיליפינית. אחד החלומות הגדולים של ילדיי היה שאני אהיה הריתמיקאית שלהם בגן. הם חלמו (וגם אני) על כך שאז הם יוכלו לראות אותי במשך היום, ושתמיד אהיה נוכחת כשהם חוזרים מהגן ומבית הספר. אמי הייתה גננת. היא כל כך אהבה את העבודה שלה, שהיא הרגישה שהיא ממש גוזלת את המשכורת. בארצות הברית דאז ההיררכיה במערכת החינוך הייתה הפוכה, וככל שהגיל ירד כך ההכשרה הנדרשת והשכר עלו בהתאם. אנחנו רחוקים מזה שנות אור. הערצתי את הגננות של הילדים שלי. תמיד הכנתי לסוף השנה מתנה ושיר לגננת, ובאמת הרגשתי הכרת הטוב כלפי מי שבדידה הפקדתי את הדבר היקר לי ביותר. והיום - ילדיי אינם פנויים. כעת, כשיש לי יותר זמן ואני מחכה לבלות איתם, הם נוסעים במרוצת החיים ואין להם זמן בשבילי. סיכמתי איתם שכדאי מאוד שיוזרוזו ללמוד אנגלית, לא בגלל שזו שפת האם שלי, שהרי אני מתכששת לכך, אלא כדי שיוכלו לדבר עם הפיליפינית שתשב לצדי. ●

ההשפעה שיש למוזיקה על המוח בקרב חולי דמנציה מרשימה. מחקרים מראים שמוזיקה מגרה אזורים בקליפת המוח אשר אחראים ליצירת רגשות ושולטים בתפקודים כמו קצב הלב. חלקים גדולים מאזור זה ממשיכים לתפקד גם במהלך דמנציה מתקדמת. המוזיקה מעוררת זיכרונות ורגשות שאינם נגישים בדרך אחרת

האדם הוא יותר מאוסף סימפטומים. האיש הקשיש היה מוטרד. הוא איננו יכול לשהות בחדר ההמתנה יותר מדקות ספורות. לאן הוא ממחר, שואלת האחות בעדינות. הרי לכאורה קצב החיים שלו מאפשר לו להמתין. אני ממחר לאכול צהריים עם אשתי, הוא מצהיר, אני לא רוצה שהיא תחכה לי. האחות מכירה את אשתו. היא מאושפזת במחלקה הסיעודית עם דמנציה מתקדמת, ולמעשה לא מגיבה כלל לסביבה. האיש הפיק מוסיף לנוכח תמיהתה של האחות: היא אולי לא ממש מחכה לי, אבל אני מחכה לה. אותי הסיפור הזה מרגש. בתבת הדוא"ל חיכה לי מכתב שנוגע בדיוק במציאות זו. והנה הוא: "הטור שלך תמיד מעלה מודעות לנושאים כל כך חשובים שלא זוכים להכרה ואינם פופולריים. הייתי שמחה אם היית מסייעת לנו להעלות את המודעות להתמודדות עם הורים ובני או בנות זוג שיש להם דמנציה. ישנן עשרות קבוצות תמיכה ברחבי הארץ בחינם. כדאי לציין שהנכדים והנכדות יכולים להפעיל את סבא וסבתא כדי לשמר ולשפר את היכולות הקוגניטיביות והתקשורתיות שלהם. אפשר להאזין יחד למוזיקה, לצאת לטיול קצר ולהריח פרחים, להכין איתם סלט לשבת. חשוב לנו לומר: דמנציה נגרמת ממחלה של המוח, והשכחה אינה הסימפטום היחיד שלה. האדם הוא יותר מאוסף הסימפטומים של מחלתו. ההתמודדות קלה יותר כשיש תמיכה והבנה של הקהילה". המכתב הזה התחבר לי לכנס בנושא הדמנציה שהתקיים השבוע בירושלים ביוזמת ארגון צוהר, שם הובאו לקדמת הבמה נושאים חשובים הקשורים לליווי האדם הדמנטי וניתנו כלים לחיזוק משפחתו וסובביו.

הזיכרון המוזיקלי של הקנריות. אותי לא צריך לשכנע שחולים דמנטיים מרגישים ושחוישהם אינם מנומנמים, בבחינת "אני ישנה וליבי ער". הם רואים, שומעים, מרגישים, ולכן חשוב כל כך לדבר אליהם, לשיר להם, לגעת בהם, ללטף להם את היד ואת הגוף, גם אם אין הזיון חוזר. כוחות הריפוי של המוזיקה ידועים מימים ימימה. בתנ"ך אנחנו פוגשים את שאול המלך המלנכולי, שביקש מדוד בן ישי שינגן לפניו בכינור עד שהוקל לו. הפילוסופים היוונים דיברו על כוח הריפוי של המוזיקה, וכך גם בתרבויות המזרח הרחוק. המוזיקה יכולה לעורר בנו זיכרונות חבויים ולהחזיר בבת אחת מראות, ריחות ותחושות נושנים. על אחת כמה וכמה אצל חולי דמנציה.

אני מאוד אוהבת לשיר. אפילו לסוסה שאני רוכבת עליה לעיתים בחוות הסוסים אני שרה שירים, והיא מטה אוזן גדולה. מתברר שיש לזה גם אפקט טיפולי, אפילו אצל חיות. מחקר מתחום מדעי המוח שנעשה באוניברסיטת קליפורניה בחן את מוחן של ציפורי הקנריות, כדי להבין כיצד הן זוכרות את השירים שהן מזמרות באביב למרות שהן מפסיקות לשיר כשמגיע הסתיו. הוא גילה שהן לא זוכרות, שהרי עם בוא הסתיו תאי העצב במוחן - אשר אחראים ללמידת השירים - מתים. אך כאשר הן לומדות שוב את אותם שירים באביב הבא, המוח שלהן יוצר מחדש תאי עצב למטרה זו. נמצא כי המוזיקה עצמה מגרה יצירת תאי עצב חדשים מתאי גזע.

דו"ח שפרסמה המועצה העולמית לבריאות המוח הצביע על כוחה של המוזיקה להביא לשיפור מיומנויות קוגניטיביות,

נודלס חוקפזים עם ברוקולי, בטטה ופטריות

כשאני רוצה להכין לי מנה בריאה, יפה וטעימה - זאת המנה! קלה ממש להכנה, טעים נפלא וחגיגת בריאות אמיתית על הצלחת.

4 מנות

מנן ביטול החוקפז:
5 דקות

מנן ביטול הנודלס:
5 דקות

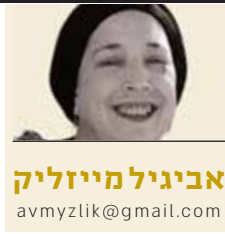

דרגת קושי:
קלה פלוס

- חבילת נודלס אטריות אורז
- למקפז:
- בצל קטן קצוץ
- מנן לטיון
- 2 בטטות קלופות פרוסות
- לעיסולים דקים
- ראק ברוקולי טרי מופרד לפרחים
- או 2 כוסות פרחי ברוקולי קפואים
- מפשרים
- סלסילת פטריות פרוסות
- 2 גבעולי בצל ירוק קצוצים
- 3 כפות רוטב סויה
- 3 כפות רוטב טריאקי
- מלח ופלפל
- 2 עיני שום כתושות
- כף מיון

מכינים את הנודלס: מביאים מים לרתיחה בסיר, שמים בפנים את הנודלס ומבשלים לפי ההוראות על החבילה עד שהם רכים, מסננים ושוטפים מתחת לזרם מים כדי להוציא את העמילן. שומרים בצד.

מכינים את המקפז: מביאים לרתיחה מים בסיר קטן, מוסיפים את עיגולי הבטטה ומבשלים 5 דקות. מוסיפים את הברוקולי ומבשלים 3 דקות. מסננים. מחממים מעט שמן במחבת, מוסיפים את הפטריות, מטגנים 2-3 דקות ומתבלים במלח ופלפל. מוסיפים את הבטטה והברוקולי, מוסיפים את הסויה, הטריאקי, הבצל הירוק והשום הכתוש ומקפצים 3-4 דקות, עד שהכול מתאחד על המחבת. מסדרים את הנודלס על צלחת הגשה, יוצקים עליה את כל תכולת המחבת, מפזרים שומשום ומגישים מיד.

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

סיפור קטן על אומץ גדול

השנאה שהתפתחה בלי סיבה מוצדקת ביני ובין שכנתי ענת התפוגגה ברגע אחד מול עוגה יפה ורצון טוב שהצלחתי לגייס במלוא כוחותיי

שונאת אותי, וטורחת להפגין זאת בגלוי. מטבע הדברים, כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, גם בליבי התחילו להצטבר מרידות וטינה כלפיה. מצאתי פסול בכל מה שהיא עושה - מה שהיא לובשת, מה שהיא אומרת, הדרך שבה היא מגדלת את ילדיה - הכול היה שלילי בעיניי והפכתי גם אני לשונאת שלה. אומנם עדיין כשהייתי נתקלת בה ברחוב המשיכתי למלמל "שלום", כי בגלל הטבע הביישן שבי איני מסוגלת לסובב את ראשי בהפגנות. אך היא התעלמה ממני בריש גלי והמשיכה להקריין עוינות עזה.

ואז הגיע הציור של הנכדה

בראש חודש אייר האחרון נולד לענתי בן במזל טוב. בעלי מאוד התרגש בשביל חברו הטוב, מכיוון שהיה זה בן ראשון לאחר כמה בנות, אך אני התקשיתי מאוד לשמוח. מצאתי את עצמי לראשונה בחיי מרגישה עוינות כלפי יולדת שזה עתה מתאוששת לאחר הלידה. גם לברית התקשיתי לדמיין את עצמי הולכת...

ישבתי עם בעלי ושוחחנו על הברית. ראיתי שהוא כל כך נרגש, וממש עמד לי על קצה הלשון להתחיל לשפוך בפניו את כל הזעם שהצטבר בליבי. באותו רגע נכנסה הנכדה שלי שהגיעה לביקור, עם ציור שהביאה מהגן. הסתכלתי על הדף ועל שני הילדים שהיו מצוירים בו כשהם מתפייסים ועושים שלום זה עם זה, כשנכדתי מספרת לי בהתלהבות על תלמידיו של רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה. פתאום הרגשתי שאני לא יכולה להמשיך את המריבה עם ענת. ניגשתי בהחלטיות למטבח, אפיתי במהירות עוגה טובה, סידרתי על מגש נאה וניגשתי לבניין שלידי. רגליי רעדו, חשתי שלחיי בוערות מרוב בושה וליבי הלם בעוצמה, אך החלטתי - וזהו.

צלצלתי בדלת והרגשתי ממש כפשוטו את הביטוי "פיק ברכיים". את הדלת פתחה היולדת כשבזרועותיה הרך הנולד. ממש הכרתי את עצמי לחיך ואמרתי לה: "ענת, רציתי לבקש סליחה. אני מרגישה שהיצר הרע עשה בינינו שנאת חנים ואני רוצה להציע לך להתחיל מחדש. מזל טוב!" דמעות עמדו בעינייה של ענת. "אוי אביגיל, אין לך מושג איך את משמחת אותי, כמעט יותר מהלידה של התינוק הזה! כל כך היה לי קשה עם הריב בינינו שהיה ממש על כלום, וכל הכבוד שהיה לך את האומץ לעצור אותו. הייתי בטוחה שלעולם לא נתפייס וכל כך לקחתי את זה ללב!" את הדרך חזרה לביתי לא הלכתי אלא ממש ריחפתי! מאז יש בינינו קשר נעים. לא חברות גדולה, אבל אנחנו בהחלט מאירות פנים זו לזו, משוחחות לפעמים וכמובן שאומרות זו לזו "שלום" בחיוך גדול. ●

לפעמים אנחנו מצליחים להסתבך בסיטואציה שלילית עם אנשים, בלי שנצליח להבין איך הגענו לשם. הבעיה היא שאחרי שכבר נוצרת אווירה קשה ומתיחות ממש קשה להפוך את המצב על פיו. כך קרה לי עם ענת (שם בדוי, כמובן). זה בעצם סיפור קטן מאוד מבחון, אך מבפנים רק ה' יודע כמה אומץ הייתי צריכה בשביל להתגבר על עצמי.

ענת היא שכנה חדשה יחסית שנכנסה לגור בבניין הסמוך לפני כשנה וחצי. בין בעלי ובעלה נוצרה ידידות כמעט מיידית, מכיוון ששניהם התפללו באותו בית כנסת, שניהם בעלי תשובה והחיבור היה חזק.

ואילו אני וענת - זה סיפור אחר לגמרי. באופיי אני אדם ביישן ולא יוצרת קשרים בקלות, במיוחד קשרים שלא נראים לי טבעיים. אני ממש גרועה ב"סמול טוק" וקשה לי מאוד ליצור שיחה זורמת ותוססת עם מישהו שאין לי חיבור איתו.

די מהר היה לי ברור שאין לי שום חיבור עם ענת. היא טיפוס מאוד שונה ממני, תוססת וקולנית ומלאת מרץ, ויש לה דעה על כל דבר, שלמרבית הצער - בדרך כלל הייתה הדעה ההפוכה משלי. כך קרה שבכל פעם ששתי המשפחות שלנו נפגשו בעידודו הנמרץ של בעלי מצאתי את עצמי יושבת מולה נבוכה, בשעה שהיא מדברת על כל מיני דברים בהתלהבות גדולה ואילו אני לא מספיק מבינה בהם וגם לא ממש מתחברת לנושא ולסגנון. מכיוון שלרוב לא הסכמתי איתה, חשתי בעיקר אי נעימות והיה לי קשה לתקשר. בנוסף לכך משהו באופי שלה, וזה ממש לא באשמתה, פשוט התנגש באופי שלי, והשיחות נתקעו פעם אחר פעם. כך, כנראה, נוצר אצל ענת הרושם כאילו אני מסויגת ממנה ומחברתה.

אני לא יכולה להכחיש זאת לגמרי, באמת הרגשתי הסתייגות מסוימת, אך מהר מאוד התחלתי לקבל מסרים דרך בעלה - ששאל מדוע אני לא יוצרת עימה קשר. הרגשתי שמופעל עליי לחץ להיות חברה שלה, וזה רק חיבל בסיכויים שלנו לבנות משהו אמיתי וגרם לי לתוספת מתח ואי נעימות בכל מה שקשור אליה. במקביל הקשר בין בעלי ובעלה הלך והתקרב, ורק הדגיש עוד יותר עד כמה אני והיא לא מסתדרות.

לאט לאט מערכת היחסים הידרדרה, עד שהגענו למצב שבו היא הייתה עוברת על פניי (ומטבע הדברים נפגשנו המון), אני הייתי ממלמלת "שלום" נבון והיא הייתה מפנה את ראשה לצד השני ופשוט מתעלמת מקיומי.

לקחתי את זה קשה מאוד. מטבעי אני כל כך משתדלת לא לפגוע באף אדם ולשמור על יחסים נעימים עם כל מי שמסביבי - ופתאום, לראשונה בחיי, יש מישהי שממש

לראשונה בחיי יש מישהי שממש שונאת אותי, וטורחת להפגין זאת בגלוי. גם בליבי התחילו להצטבר מרידות וטינה כלפיה. מצאתי פסול בכל מה שהיא עושה - מה שהיא לובשת, מה שהיא אומרת, הדרך שבה היא מגדלת את ילדיה - הכול היה שלילי בעיניי והפכתי גם אני לשונאת שלה

קדם כל הצלחה!

שלב ד'
בעיצומו
60 יחידות כבר נמכרו! החל מ-
1,490,000

הצטרפו ל-250 המשפחות שכבר בחרו לגור ב'קדם' שבאבני חפץ, השכונה שהפכה לסיפור הצלחה ביהודה ושומרון

אנחנו יודעים שהשם **קדם** עלה אצלכם כבר יותר מפעם אחת בשיחות בית כנסת וסלון... ככה זה כשהפכת ליישוב הצומח ביהודה ושומרון תוך פחות משש שנים. עם מיקום מנצח, תשתית חינוכית מצוינת ופעילויות הרבות, **קדם הפכה לסיפור הצלחה** של הציבור הדתי-לאומי. עברו ל-**קדם** ורכשו דירה עכשיו במחירי הזדמנויות שלא יחזרו. עברו ל**קדם שבאבני חפץ**.